პროლეტარეგო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

1975 სამშაბათი 5 აგვისტო № 182 (16308) ფასი 2 კაპ. 1975

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

KOMUNISTI — ORGAN CK KP GRUZII, VERKHOVNOGO SOVETA GRUZINSKOI SSR I SOVETA MINISTROV GRUZINSKOI SSR

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ოქტომბერი

ღირსეულად შევხვდეთ სკკპ XXV ყრილობას!

ეროვნული გიზლიოთეკა

წითელწყაროელ მხვნელ-მთესველთა შრომითი გამარჯვება

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ წითელწყაროს რაიონის სოფლის მშრომელებს მიულოცეს დიდი შრომითი გამარჯვება — სახელმწიფოსათვის თავთავიანი კულტურების მარცვლეულის მიყიდვის ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის გეგმისა და სოციალისტური ვალდებულების წარმატებით შესრულება.

სახელმწიფოს მიეყიდა 28.200 ტონა მარცვლეულ-გეგმა-ვალდებულებებით გათვალისწინებული 19.760 ტონის ნაცვლად.

სახელმწიფოსათვის მარცვლეულის მიყიდვა გრძელდება. (საქინფორმი).

მკაცრ თავი ისახელეს

ვაშენოთ სკოლა სწრაფად და კარგად

ცულ რაღაც ხუთი თვე გავიშრეს IX ხუთწლედის დამთავრებას. რესპუბლიკა, ისევე როგორც მთელი ჩვენი დიდი სოციალისტური სამშობლო, რომ ეტყვიან, ფეხზე დგას. დღეს კომუნიზმის მშენებელ ხალხს ჩვენი სახალხო მეურნეობის ყველა უბანზე სხვა, უფრო ხაშური საქმე არა აქვს, ვიდრე IX ხუთწლედის გრანდიოზულ დავალებათა წარმატებით დაგვირგვინება. რესპუბლიკურმა პრესამ გამოაქვეყნა სოციალისტური შეჯიბრების მეცხრე ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის პირველი ნახევრის შედეგები, რომელიც განიხილეს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ, პროფკავშირთა რესპუბლიკურმა საბჭომ და საქართველოს ალკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა, და მათ მიერ მიღებული შესაბამისი დადგენილება. მიღებულ დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ საქართველოს სსრ მშრომელებმა წარმატებით შეასრულეს მეცხრე ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის პირველი ნახევრის სახელმწიფო დავალებანი და სოციალისტური ვალდებულებანი.

სასიამოვნოა იმის შეგნება, რომ ამ დიდ საქმეში თვალსაჩინო წვლილი შეიტანეს მშენებლებმაც. ისინი აშენებენ ჩვენს ახალ საწარმოებს, საცხოვრებელ ბინებს, კულტურის ერებს, სამედიცინო დაწესებულებებს, აშენებენ სასკოლო და სკოლამდელი ასაკის დაწესებულებათა შენობებს. ათასობით და ათეულ ათასობით ადამიანი შეჰხარის მათს ნამუშევარს, მოუთმენლად ელის მათ მიერ აგებული შენობებს. ეს ბუნებრივიც არის.

სასკოლო მშენებლობა დიდ ხანია რესპუბლიკაში დამკვრელურ უბნად არის მიჩნეული, საყოველთაო-სახალხო საქმედ არის ქცეული. პარტია და მთავრობა სახსრებს აწ იშურებენ სასკოლო მშენებლობისათვის, ჩვენი მოზარდი თაობის ბედნიერებისათვის. მშენებლებმა ყველაფერი უნდა გააკეთონ იმისათვის, რომ გაამართლონ პარტიისა და მთავრობის ნდობა და დროზე, მაღალხარისხოვნად დაამთავრონ დაკისრებული საქმე. ის, რომ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულ სამინისტროთა შორის არიან სახოფლო მშენებლობის, სოფლის მეურნეობის, საავტომობილო გზების, სახანო-კომუნალური მეურნეობის, ვაჭრობის და სხვა სამინისტროები, გარკვეულწილად სკოლებისათვის მათი ზრუნვითაც არის განპირობებული. საქართველოს სსრ მშენებლობისა და საქართველოს სსრ სახოფლო მშენებლობის სამინისტროები ერთმანეთს რომ ეჯიბრებიან, თავიანთ საქმიანობაში დიდ ენერგიას უთმობენ სწორედ სასკოლო მშენებლობას. მშენებლებმა უნდა იცოდნენ, რომ აგურიც აღზრდის საქმის სამსახურში უნდა ჩავაყენოთ, არაფერი დავიშუროთ სკოლებისათვის. ხომ უკვე კარს მოგვდგა ახალი სასწავლო წელი, ერთი თვეც, და პირველი სექტემბრის ზარი გვაუწყებს სწავლის დაწყებას, როგორ ვეშზადებით ამ დღისათვის? უფრო სწორად, არათუ ამ დღისათვის, არამედ ორთოდე კვირით ადრე, სასკოლო შენობების ყოველმხრივ მოშზადებისათვის?

საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს № 2 სამშენებლო ტრესტს (მმართველი ვ. ჭუთაძე) არაერთი ახალი სკოლა აქვს ასაშენებელი. ლაგოდეხის რაიონის კარხუნების საშუალო სკოლა 700 მოსწავლისათვის, გარდაბნის რაიონის ახალსოფლის, გურჯაანის რაიონის ჩალაუბნის და სხვა სკოლებს ტრესტი გრაფიკით აშენებს და გრაფიკითვე დაამთავრებს. ტრესტმა ვალდებულება იკისრა გეგმის გადამეტებით ააშენოს და ექსპლუატაციად გადასცეს კიდევ ორი ახალი სკოლა. კარგად უძღვება საქმეს მე-4 ტრესტი, რომელიც ქუთაისში ორ სკოლას აშენებს, მაგრამ შეფერხებები აქვს წყალტუბოს რაიონის ნამახვანის სკოლის მშენებლობაზე.

დრო არ ითმენს. ადგილობრივმა პარტიულმა, საბჭოთა, კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა, შეფმა სამეურნეო ორგანიზაციებმა ყოველმხრივ უნდა შეუწყონ ხელი მშენებლებს ორ ცვლად მუშაობისათვის, შექანიზაციით, მუშახელით, საშენი მასალებით დროული მომარაგებისათვის. ახლა მთავარია შრომის ორგანიზაცია. ყოველი საათი, წუთი ძვირფასია, არ უნდა მოცდეს ტექნიკა და მუშახელი. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მივაქციოთ ახალშენებელ ობიექტებს, რათა გრაფიკით დავამთავროთ მათი მშენებლობა.

ჩვენს დედაქალაქს შეემატება ერთ-ერთი შესანიშნავი საშუალო სკოლა 1320 მოსწავლისათვის. ეს არის ბარხახოს ქუჩაზე მშენებარე ექსპერიმენტული სკოლა. ცოდ მუშაობას ვერ ვუსაყვედურებთ მშენებლებს (მშენებლობის სამინისტროს № 18 ტრესტი; მმართველი კ. უკლება), მაგრამ ალებული ტემპი არ იქნება საკმარისი გეგმით — 1 სექტემბრისათვის სკოლის ახამუშავებლად. აქედან ჯეროვანი დასკვნა უნდა გამოტანონ მშენებლებმა და ყველაფერი გააკეთონ სკოლის დროულად ჩაბარებისათვის.

პრაქტიკამ არაერთხელ დაგვარწმუნა, რომ სასკოლო მშენებლობის დაგვიანებული დაგეგმვა მუდამ არის ჩამორჩენის ძირითადი მიზეზი, და მაინც თავს ვერ ვართმევთ ამ ნაკლოვანებას მუშაობაში. მშენებლებმა ეგეგმა სექტემბერშიეე, მთელი წლით ადრე, უნდა მიიღონ, რათა არც ერთი თვე და დღეც კი არ მოცდეს. ჩამორჩება საშუალო სკოლების მშენებლობა ჭიათურა-რაიონის სოფელ ხინაგურაში, ზნაურის რაიონის სოფელ ოერეგვანში, რომელებსაც აშენებს მშენებლობის სამინისტროს № 121 მოძრავი მექანიზებული კოლონა, ხიღნალის რაიონის სოფელ ულიანოწყაროში, რომელსაც აშენებს საქართველოს სსრ სახოფლო მშენებლობის სამინისტროს № 4 ტრესტი (მმართველი ჭ. ლაბაძე).

დიდად ჩამორჩება საგარეჯოს რაიონის ლამბალოს, წალკის რაიონის ლიკვადის, გულის რაიონის ეუბურხინჯის სკოლების მშენებლობა. ამასთან აღსანიშნავია, რომ ეუბურხინჯის სკოლა ჯერ კიდევ შარშან უნდა გადაეცათ საექსპლოატაციოდ მშენებლებს (სასოფლო მშენებლობის სამინისტროს № 7 სამშენებლო ტრესტი, მმართველი გ. ჯითავა).

საქართველოს სსრ მეცხრე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს პირველი სესიის მიერ მიღებულ იქნა „საქართველოს სსრ კანონი ხალხთა განათლების შესახებ", რომელიც „საბჭოქმედად შემოღებული იქნება 1975 წლის 1 სექტემბრიდან. ამ დოკუმენტში ნაგულისხმევია, რომ სახელმწიფო საწარმოები, დაწესებულებები და ორგანიზაციები, კოლმეურნეობები, კოოპერაციული, პროფკავშირული, კომკავშირული და სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციები აქტიურად მონაწილეობენ ხალხთა განათლების განვითარებაში, ხალხთა განათლებისათვის ზრუნვა საყოველთაო-ხალხთა საქმეა. ხალხთა განათლების განვითარებისათვის კი, უპირველეს ყოვლისა, სასწავლო-მატერიალური ბაზაა საჭირო, წარმოებულმა კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ ბოლო ხანს წლის მანძილზე სკოლების მატერიალური ბაზის გაუმჯობესების დიდმნიშვნელოვანი ღონისძიებები დასახეს. დიდია ზრუნვა სოფლის სკოლებისათვის.

ჩვენი ვალია ყოველმხრივ გავაჩაღოთ სასკოლო მშენებლობა. ამას მოითხოვს ხაყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი წავლების კანონის, საყოველთაო საშუალო განათლებაზე გადასვლის ინტერესები. ჯერ კიდევ ცოდ მდგომარეობა გვაქვს სკოლამდელ ბავშვთა დაწესებულებების მშენებლობაში, ზოგან მძიმეა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მდგომარეობა. შვიდასზე მეტი სკოლა შუფერებულ შენობებშია, ორასზე მეტ სკოლას ხაუთარი შენობა არ გააჩნია და დაქირავებულ ნაგებობებში მუშაობს.

ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ ხალხთა განათლების ორგანოებისათვის იმ დიდ საქმეში ხელის შეხაწყობად, რასაც მოგავლინა თობის აღზრდა ჰქვია. ეს, უპირველეს ყოვლისა, შეეხება სკოლების მატერიალური ბაზის განმტკიცებასა და ტექნიკურ აღჭურვას, ამიტომაც არის სასკოლო მშენებლობა დამკვრელური უბანი.

ტემპი და ხარისხი, სკოლის მშენებლებო!

ხუთწლედი—ვადამდე!

შეჯიბრების მოწინააღმდეგენი

ამ ეცხრე ხუთწლედი რომ დიაწყო, რუსთავის ქიმიური ბოჭკოს ქარხნის მგრეხელს მაყალა სიბოშვილს ერთი წლის მუშაობის სტაჟი ჰქონდა. პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლის კურსდამთავრებული ის იყო დამოუკიდებელ მუშაობას იწყებდა და ძლიერ ასრულებდა საწარმოო დავალებებს. ქარხანაში დაიწყო მოძრაობა ხუთწლედის ვადამდე შესრულებისათვის. ხმენის ბრიგადა მაყალა სიბოშვილი ჩამორჩა, დადგა მრომითის ვიბატზე და პირნათლად შეასრულა სიტყვა. წელს თებერვალში მან თავისი პირადი ხუთწლედი დამამთავრა. ახლა კომუნისტი მაყალა სიბოშვილი დგას საპატიო ვიბატზე სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის. ღირსშესანიშნავი მოვლენის გამო მან ვალდებულება იკისრა გამოუშვას მსოფლიო მაღალი ხარისხის პროდუქცია, წლიური გეგმა შეასრულოს ოქტომბრისათვის და თავისი პროფესია შეასწავლოს ხუთ ახალგაზრდა მუშას.

სურათზე: რუსთავის ქიმიური ბოჭკოს ქარხნის მგრეხელი კომუნისტი მაყალა სიბოშვილი.

ბ. ბორგუნოვის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

საკავშირო დროშა ზემდიგზედ მეჩვიდმეტეჯერ

ბავრთიანობა „საქარამადნეულგი" (გენერალური დირექტორი ა. დათუაშვილი), მთავარი ინჟინერი პ. ბაბაკელია) პირველი აღებული დაკავა საშინამახალათა მრეწველობის საწარმოთა ხრულიად საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში და ზედიზედ მეჩვიდმეტეჯერ დაიმახსოვრა საკავშირო დროშა მიმდინარე წლის შეორე კვარტალის შუამობის შედეგების მიხედვით.

ივლისში გაერთიანების კოლექტივმა კიდევ უფრო გაზარდა ზრომის ტემპი. „საქარამადნეულმა" რეპუბლიკის საბრეწველო საწარმოთა კოლექტივების ვალდებულების ანგარიშში — მიმდინარე წელს გამოუშვან 200 მილიონი მანეთის ზეგეგმიანი პროდუქცია და ამით შეასრულონ ხუთწლიანი დავალება — შვიდ თვეში. უკვე გამოუშვა 478 ათასი მანეთის ზეგეგმიანი პროდუქცია. წარმოების ტემპის ზრდამ გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით შეადგინა 112,5 პროცენტი. მაღალია პროდუქციის რეალიზაციის ზრდის მაჩვენებელიც — 110,8 პროცენტი. დავალება შესრულებულია ყველა ასორტიმენტის მიხედვით. ზეგეგმიანმა ეკონომიამ 100 ათას მანეთს გადააჭარბა.

გაერთიანების საწარმოთაგან განსაკუთრებით გამოირჩევა თავი დარკვეთის კვარცის ქვიშის ფაბრიკამ, ეუთაოსის სამსხვრევ-დამზარისებელმა ქარხანამ და იმერის კარიერთა-სამმართველომ.

მეუბედავად იმისა, რომ ხუთწლედს დამდეგიდან გაერთიანების კოლექტივმა პროდუქციის გამოშვების მოცულობა ორჯერ და მეტად გაზარდა, პროგრამა აქ კვლავაც სისტემატური გადაჭარბებით სრულდება. ეს მიღწეულია იმის შედეგად, რომ „საქარამადნეულში" შემაგალმა ყველა საწარმომ აითვისა საპროექტო სიმძლავრე. მაგალითად, დარკვეთის კვარცის ქვიშის ფაბრიკამ, „რომლის საპროექტო სიმძლავრეა 400 ათასი კუბური მეტრი პროდუქცია, წელს სულ ცოტა 500 ათას კუბურ მეტრს გამოუშვებს, ხოლო ზეთელწყაროს კარიერთა-სამმართველო, რომელიც კირით ამარაგებს რუსთავის ცემენტის ქარხანასა და აგურის ქარხნებს, 600 ათას კუბურ მეტრამდე პროდუქციას გამოუშვებს, თუმცა საპროექტო სიმძლავრე 360 ათას კუბურ მეტრს თვალისწინებს.

გაერთიანებამ წარმატებით აითვისა საწარმოს რეკონსტრუქციის და ტექნიკური განახლების ეკონომიურად ეფექტიანი მეთოდები, რომლებიც ხორციელდება წარმოების გაუჩერებლად, მინიმალური კაპიტალური დანახარჯებით. მაგალითად, ჭიორუხის ინერტული მასალების ქარხნის რეკონსტრუქცია, რომელიც მიმდინარე წლის ნოემბერში დამთავრდება, უკვე უახლოეს ექვს თვეში ანაზღაურდება. ამ საწარმოს პროდუქცია-ფვრილი ფრაქციის ხრეში მოსამარტება აჭარისა და დასავლეთ საქართველოს სხვა რაიონების მშენებლობებს. (საქინფორმი).

ჩაი გეგმის გადამეტებით

მეხარაძის რაიონის მეჩაიეებმა პარტიის XXV ყრილობის აღსანიშნავად გაწლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში ახალი წარმატება მოიპოვეს. 25 ივლისისათვის ხულ მოკრეფილი იყო 45.355 ტონა ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი ნაცვლად წლიური გეგმით გათვალისწინებული 44.390 ტონისა.

რაიონის მეჩაიეებს მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი წლეულს ქვეყანასა მისცენ 55 ათასი ტონაზე მეტი ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი. ეს „ეიმშენსტის" რედაქციას აცნობეს პარტიის მახარაძის რაიონის პირველმა მდივანმა ე. გალაზონიამ და რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ი. ბენიშვილმა.

ზეგდიდელმა მეჩაიეებმა 28 ივლისისათვის წარმატებით შეასრულეს ჩაის კრეფის წლიური გეგმა. მოკრეფილია 34.692 ტონა ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი ნაცვლად 34.365 ტონისა. მოკრეფილი ნედლეულის 70,7 პროცენტი პირველი ხარისხისაა.

რაიონის მეჩაიეებმა, დგანან რა პარტიის XXV ყრილობის აღსანიშნავ ვახტზე, გადაწყვეტეს ვალდებულების ანგარიშში კიდევ მოკრიფონ 7 ათასი ტონა „მწვანე ოქრო".

ეს „ეიმშენსტის" რედაქციას აცნობეს პარტიის ზუგდიდის რაკომის პირველმა მდივანმა ე. ციოდუამ და რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ე. ჯუბელიამ.

ვიმპელები გადაეცათ ბურის მაკაში

თბილისი. (საკ. კორ. ა. ოთხვაძე). წარმატებებს მიაღწია ბურის ხაბჭოთა მეურნეობის კოლექტივმა (დირექტორი გ. ჯაბადარი, პარტორგანიზაციის მდივანი შ. ბეჭაურა). აქ დროულად, უფიანაკარგოდ იღებენ თავთავიანი პარეულეული კულტურების მოსავალს. პარტიათანეთის რაიონის პირველმა მდივანმა ა. ჩუხლომ „კომუნისტისა" და ხოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვიმპელი გადასცა ბურნის ხაბჭოთა მეურნეობას.

დუშეთი. (საკ. კორ.). შეჯიბრის ხაბჭოთა მეურნეობის მინდვრებზე ბარაქიანი ალოთობა. ცალკეულ ხაკვეთებში ქერის მოსავალმა ხაშუალოდ ჰექტარზე 35 ცენტნერს მიაღწია, ხორბლისა — 16 ცენტნერს გადაჭარბა. ამ მეურნეობას გადაეცა „კომუნისტისა" და ხოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვიმპელი.

ჩაის ქრეფაში

სოციალისტურ შეჯიბრებაში დაწინაურდა ლენინგორის რაიონის სოფელ მამათის კოლმეურნეობა, რომელმაც გასულ კვირაში მოკრიფა 61. 980 კილოგრამი ჩაის ფოთოლი, ივლისში ჩაის კრეფის ვალდებულება 26 ივლისისათვის გაანაღდა. წლიური გეგმა შეასრულა 105,7 პროცენტით. წლეულს მოკრეფილი აქვს 1.324 ტონა „მწვანე ოქრო", მამათელები სულ მოკრეფენ 1.600 ტონას.

ამ წარმატებებისათვის მამათის კოლმეურნეობას გადაეცა „კომუნისტისა" და ხოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვიმპელი. (სამ. კორ.).

ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვებისა და მოსაზრებების კრებული

ბოლიტიკური ლიტერატურის გამომცემლობამ გამოუშვა პირველი წიგნი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევის სტატიების და მოსაზრებების ორტომიანი კრებულისა „თანამედროვე ეტაპზე საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ეკონომიური პოლიტიკის ძირითადი საკითხები შესახებ".

ორტომეული მოიცავს პერიოდს 1964 წლის ნოემბრიდან 1975 წლის ივნისამდე, მასში შესულია მასალები ღრმად და ყოველმხრივ აშუქებენ პარტიის ეკონომიური პოლიტიკის ბანს, რომელიც შეესაბამება კომუნისტური მშენებლობის თანამედროვე ეტაპს — განვითარებული სოციალიზმის ეტაპს.

კრებულის მასალებში შემოქმედებითი მარქსიზმის პოზიციებიდან არის გაშუქებული საბჭოთა ხალხის ცხოვრების ღონის ამაღლების მრავალფეროვან ამოცანათა გადაწყვეტად ეკონომიკის კიდევ უფრო ღრმა შემობრუნებაზე შენაძლებლობა და აუცილებლობა. მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა აგრეთვე პარტიის ეკონომიური პოლიტიკის საკანონო საკითხებს, როგორც ეკონომიკის მართვისა და დაგეგმვის, მთელი საეურნეო მექანიზმის სრულყოფის.

კრებულში პირველად ქვეყნდება მასალები ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის გამოსვლებიდან სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმებზე, რომლებმაც განიხილეს ქვეყნის საბჭოთა მეურნეობის განვითარების წლიური გეგმების და საბიუჯეტო პროექტები.

კრებული დაეხმარება პარტიულ-სახეურნო კადრებს, საბჭოთა, პროფკავშირულ და კომკავშირულ მუშაკებს, იდეოლოგიურ მუშაკთა მრავალათასიან არმიას, ყველა მშრომელს ღრმად შეიცნონ ამ ეკონომიურ ამოცანათა გადაწყვეტის შინაარსი, მნიშვნელობა და გზები, რომლებიც საბჭოთა ხალხის წინაშეა დასახული კომუნისტური მშენებლობის თანამედროვე ეტაპზე. (საკ.).

ვარსკვლაველთა ქალაქში

ბაიკონურის კოსმოდრომი, 4 აგვისტო. (საკ. ინ. სპეც. კორ. ნ. ფედულინისა). „სალუტ-4" ორბიტალიზ სადგურის მეორე ეკიპაჟიდან ეკიპაჟს დღეს უმთავრდება უკანასკნელი სამედიცინო გამოკვლევა. ექიმების შეფასებით პეტრე კლიმუკი და ვიტალი სევასტიანოვი თავს კარგად გრძნობენ, ორივენი აღიდგინა „ფერენსწინა ფორმა" და ადვილად გადაიტანეს „დედამიწას მიჩვევის" პერიოდი.

ეს ათი დღე, რომლებიც კოსმონავტებმა ბაიკონურის კოსმოდრომზე გატარეს, მათთვის იყო არა მარტო დასვენების, არამედ მუშაობის დღეებიც. ფაქტიურად ამ პერიოდში გრძელდებოდა ორთვიანი კოსმოსური რეიხის საველიცინო პროგრამა: მრავალრიცხოვანი სინჯები და ტესტები, ფიზიოლოგიური და ბიოქიმიური გამოკვლევები. თვითეული თავისებურად „შედიოდა დედამიწის გრავიტაციაში". პეტრე კლიმუკისათვის ყოველდღიური ნორმა გასცა 15 ათასი ნაბიჯი სასტუმრო „კოსმონავტის" გარშემო მდებარე ხეივანში. ვიტალი სევასტიანოვს ხშირად ნახავდით სპეციალისტებთან შეხვედრებზე.

დღეს ეკიპაჟმა დამამთავრა უკანასკნელი ექსკურსია ქალაქში, ყველაფრის თაიგულით შეამკო ხ. ა. კოროლიოვის ძეგლი. 5 აგვისტოს კოსმონავტები დატოვებენ ბაიკონურს. მათ ვარსკვლავეთა ქალაქი მოელის.

დნეპრჰეს 2-ის პირველი მილიარდი

ზაპოროჟიე. (საკ. ინ. ალ. ბორეცკისა). 29 ივლისს დნეპრჰეს — 2-ის მრიცხველებზე „1.000.000.000". ამ ენერგიის ერთ-ერთ ელექტროენერგია ამოიმუშავა ადგურმა ამოქმედების ოდიდან. 420 ათას კილოვატზე მეტი საერთო სიმძლავრის ოთხი ჰიდროაგრეგატიდან. თვითეული ეადამდე აამუშავეს. ნორმატივების თანახმად ტურბინების საპროექტო სიმძლავრის ათვისებისა თვის სამი თვე იყო გამოყოფილი, ჰიდროელექტროსადგურის კოლეგიმა ეი ეს ამოცანა სამჯერ უფრო სწრაფად შეასრულა.

გონებისა და კეთილი ნების გამარჯვება

საქართველოს მშრომელები ერთსულოვნად იწონებენ ჰელსინკის თათბირის შედეგებს

ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირი ამბავი გაამართლა. ეს არის გონების გამარჯვება. ყველა მშვიდობისმოყვარე ადამიანის გამარჯვება, ვისთვისაც კი ძვირფასია ჩვენი პლანეტის მომავალი, — ასკი ოცი ანბი ორატორებისა, რომელებიც ოუსტოვის მეტალურგიულ ქარხანაში გამართულ მიტინგზე გამოვიდნენ.

მიტინგი გახსნა ქარხნის დირექტორმა ო. სულიძე.

— სრულიად ევროპის ისტორიული ფორუმი, — თქვა სიბრძნედ საამქროს უფროსმა ოსტატმა, სოციალისტური ზრომის გმირმა ა. ალამბელიძა, — სასურველ გაგლენას მოახდენს ევროპის ხალხთა ცხოვრებაზე, მძლავრი ფაქტორი გახდება მთელ მსოფლიოში მშვიდობის განტკიცების საქმეში. ჰელსინკის თათბირის წარმატება იმ ღონისძიებების კანონზომიერი შედეგია, რომელსაც დიპლომატიის შეხვედრების მიღწევისათვის ახორციელებენ კომუნისტური პარტია და საბჭოთა მთავრობა, მოძმე სოციალისტური ქვეყნები.

ზრომის ვეტერანმა, დიდი სამამულო ომის მონაწილემ ვ. კეკენაძემ ყველა დასაწყოს ახრი გამოთქვა და განაცხადა:

— საბჭოთა ხალხს ესაჭიროება მშვიდობა. ქვეყნად მშვიდობისათვის ჩვენ მეორე მსოფლიო ომში უდიდესი მსხვერპლი გავიღეთ. თვითეული ჩვენგანი ვალდებულია მთელ მსოფლიოში მშვიდობის განმტკიცებისათვის კომუნისტური პარტიის ზრუნვის თავადებული ზრომით უპასუხოს. თვითეული ზეგეგმით ტონა ფოლადი, ნაგლინი, მილები, რომლებსაც ჩვენ ვუშვებთ, განმტკიცებს საშობლოს ძლიერებას და, მაშასადამე, მშვიდობის საქმესაც.

სიტყვას, ამბობს მარტენის საამქროს უფროსი გ. ქამაკაშვილი:

— უდიდესი ყურადღებით ვადევნებდით თვალს სრულიად ევროპის ფორუმის მუშაობას, — თქვა მან. — საბჭოთა კავშირის დელეგაციის მეთაურის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის ბრძოლა ეროვნული-ეკონომიური ინტერესებისა „თანამედროვე ეტაპზე საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პოლიტიკის ძირითადი საკითხებს შესახებ".

ორტომეული მოიცავს პერიოდს 1964 წლის ნოემბრიდან 1975 წლის ივნისამდე, მასში შესულია მასალები ღრმად და ყოველმხრივ აშუქებენ პარტიის ეკონომიური პოლიტიკის ბანს, რომელიც შეესაბამება კომუნისტური მშენებლობის თანამედროვე ეტაპს — განვითარებული სოციალიზმის ეტაპს.

კრებულის მასალებში შემოქმედებითი მარქსიზმის პოზიციებიდან არის გაშუქებული საბჭოთა ხალხის ცხოვრების ღონის ამაღლების მრავალფეროვან ამოცანათა გადაწყვეტად ეკონომიკის კიდევ უფრო ღრმა შემობრუნებაზე, ეროვნულ-ეკონომიური ინტერესებისა და ეროვნულ-ეკონომიური ეფექტივობის ერთსულოვანი გადაწყვეტილებაა თვითანი წვლილი შეიტანონ მშვიდობის განმტკიცებაში. მთელი ჩვენი კოლექტივი გამოეხმაურა და ერთსულოვნად უჭერს მხარს ფოლად-ფეხსაცმელი ქარხნის მეკოპეთა ბრიგადის თაოსნობას, და ალი გადიდებული სოციალისტური ვალდებულება: 1976 წლის ორი თვის გეგმა შეასრულეს სკკპ XXV ყრილობის გასნის დღისათვის, გეგმის გადამეტებით რეალიზაცია უყოს მილიონი მანეთის პროდუქციის, სიგრძრძობლად ამაღლოს ტექნიკურ-ეკონომიური მაჩვენებლები.

კომბინატის კომუნისტები რაზმეუენ მშრომელებს ხუთწლედის დავალებათა ვადამდე შესრულებისა და სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის.

ბ. კაპანაძე,
თბილისის ხართავ-ხატოვანი ტყავ კომბინატის პარტიული კომიტეტის მდივნის მოადგილე.

ამ თათბირზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მთამაგონებელი სიტყვა ახალი საგმირო ზრომითი საქმეებისაკენ მოგვიწოდებს. ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის დავალებებს მოლიანად და გადაჭარბებით შესასრულებელ, საერთაშორისო ურთიერთობაში დაძაბულობის შენელებაში მიღწეული პროგრესი ნვალინდელი ნაყოფიერი ზრომის საწინდარია.

ბ. ვაშაკიძე,
ქუთაისის ხავტომობილო ქარხნის მძღოლი-გამომცდელი, სოციალისტური ზრომის გმირი.

ჩვენ ეიზიტით ერთმანეთ და შემდეგ კი ეგზეკუტივაზეც ეკონომიურ სკკპ ცენტრალური

ამ ამბავი ალ. ი. ბრეჟნევის მთამაგონებელი სიტყვა ახალი საგმირო ზრომითი საქმეებისაკენ მოგვიწოდებს. ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის დავალებებს მოლიანად და გადაჭარბებით შესასრულებელ, საერთაშორისო ურთიერთობაში დაძაბულობის შენელებაში მიღწეული პროგრესი ნვალინდელი ნაყოფიერი ზრომის საწინდარია.

ბ. ვაშაკიძე,
ქუთაისის ხავტომობილო ქარხნის მძღოლი-გამომცდელი, სოციალისტური ზრომის გმირი.

ეიზიტით ერთმანეთ და შემდეგ კი ეგზეკუტივაზეც ეკონომიურ სკკპ ცენტრალური

სურათზე: თბილისის კიროვის სახელობის ჩარხსაშენებელი ქარხნის შუშები ეცნობიან ჰელსინკის თათბირის შასალებს.

ალ. ბინზაბურნის ფოტო.

ჩაი თქვენს სუფრაზე

მწერლის დღიურიდან

კარეგლნენ ჩაის. ფერდობებზე შეფენილი მწვანე ბუჩქები უცნაურ ცხვრებს წააგავდნენ, რომლებიც საოცარი ორგანიზებულობით ჩამწკრივებულან დაუსრულებელ რიგებად. ქართული ზაფხულის ბრე კაშაფდა და დაუნდობლად აცხუნებდა, მიი სხიენები ისრებივით კვეთდნენ ჩაის ხშირ ბუჩქებს, თვალის დახამხამებამდე ავარვარებდნენ მანქანებს, სახეს, ტანსაცმელს, ძვირივ, ბრალია ფოთლებს. ხალხი კი მუშაობდა ოსტატურად, დინჯად. ჩვეულებრივად ირწეოდა ჩაისმკრეფავთა ჩალის ქუდები, და წელზე დაკიდული ყალთაები სწრაფად ივსებოდა ნაზი დუყებით, თვითეული ჯრამს ან ცოტითი მეტს რომ იწონიდა. ზოგიერთი მკრეფავი დღეში 200-250 კილოგრამს ჩაის ფოთოლს აბარებს — შეგვძლია გამოვიანგარიშოთ, რამდენ ნაბიჯს დგამენ ისინი მცხუნვარე მზის ქვეშ, რამდენ სწრაფ მოძრაობას აკეთებენ თითებით, როგორ იღლებიან იმისათვის, რომ თვითეულ სუფრაზე, თვითეულ ჩვენს სახლში ყოველთვის იყოს ჭიქა სურნელოვანი ჩაი.

მახარაძის რაიონის კოლმეურნეობები, რომლებშიც მე ვიყავი, ზღვის პირასაა გაშენებული: თბილი ტალღები, ულასრულო ალაყების სუფთა ქვეშა. მაგრამ ალაყები ზაფხულობით თითქმის ცარიელია. ჩაის კრეფის გაცხარებული სეზონია.

ჩაის მოყვანა შრომატევადი პროცესია. არ დავლილ მკითხველს ციფრების ჩამოთვლით, ვიტყვი მხოლოდ, რომ ერთ ჰექტარ ჩაის პლანტაციაზე რვაგვენ თორმეტი ათასზე მეტ ბუჩქს, თვითეულს ცალ-ცალკე. ნაზი, ჭირნეული მცენარე გულმოდგინე მოვლას მოითხოვს. მახარაძის რაიონში ხუთი ათას ჰექტარზე მეტი აქვს დათმობილი ასეთ პლანტაციებს... მაგრამ, როცა დავინახე, თუ რა შთაგონებითა და გულისყურით შრომობენ ადამიანები, უეცრად ამ აბსტრაქტული გამოანგარიშების ყოველგვარი უნარი დავკარგე, ვინაიდან, როგორც მათხრა სვეტლანა ნიკოლაიშვილმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა, სოფელ ნატანების ლენინის სახელობის კოლმეურნეობის სახელგანთქმულმა მეჩაიემ: „მამა-პაპები ჩვენნი ოიქრობდნენ, როცა ნატანების გარშემო ამოშრობილი ციებიანი ჭაობების ადგილას ჩაი გაშენდეს. შრომა შრომას ერთვის, ხსოვნა — ხსოვნას, პატივისცემა — პატივისცემას. ასე შენდება ცხოვრებაო“.

ცხოვრება სწორედ ასე შენდება: მთელი საბჭოთა სახელმწიფოსათვის ერთიანი კომუნისტური წესის მიხედვით. სოციალისტური შრომის ვმირმა ლუდმილა ხერსონიძემ, რომელიც უკვე ორმოცი წელია აქაური ჩაის პლანტაციებში მუშაობს, გვრასიმე გობრონიძემ, სკკპ წევრმა 1917 წლიდან და კოლმეურნეობის სხვა ვეტერანებმა ამ მხარეში ახალი საქართველო შექმნეს, და საბჭოთა საქართველო ბატიკს სცემს მათ, ისევე როგორც ბატიკს სცემს თვითეულს, რომელსაც შრომითა და ბრძოლით წვლილი შეუტანია მის რევოლუციურ ბედში. და განა მარტო მის ბედში?

პლანტაციების ყვირფით აღმართულან განვლილი ბრძოლების ვმირთა ძეგლები. გასაკვირი არ არის, რომ მახარაძეში მომგონდა: იმ ქართველთაგან, რომლებიც საბჭოთა კავშირის ვმირები გახდნენ დიდი სამამული ომის წლებში, ნახევარზე მეტმა ეს წოდება უკრაინის განთავისუფლებისათვის დაიმსახურა. ვინ იცის, იქნებ მეც რომელიმე აქაურს უნდა ვუმადლოდე, რომ ცოცხალი ვარ. ამის გულისყურით ნავუფიქრდი, როცა სოფელ ნატანებში შევჩერდით სტენდების წინ, საიდანაც ომში დაღუპულები შემოგვცქეროდნენ.

ოცდაორი სოციალისტური შრომის ვმირია ლენინის სახელობის კოლმეურნეობაში, სამასი ომის ვმირია კოლმეურნეობაში; ამ სოფლიდან ფრონტზე წასული 613 მამაკაციდან სამასი ბრძოლის ველზე დაიღუპა... კოლმეურნეობის ბაღში სამასი ციტრუსის ხე ხარობს, რომლის მოსავალს ომის ვეტერანთა ოჯახებს აძღვნიან. მილიონობით მაღლიერმა ადამიანმა შეისისხლხორცა ეს სამშვდამოდ დაფიქრება თაეის გულში ვიშანდილი ფერფლი და დღეანდელი ბედეი.

ასეა ყველგვერი ერთმანეთში ადაფქდობილი: ღიღვანდილი ჩაის მოსავალი, ვიშენ. ამთშრობილი ჭაობები, ახლანდელი შრომითი ვამარჯვებები. ომი, რომელიც ჩვენი ბედნიერების დამთავრდა ოცდაათი წლის წინათ.

მიხაკო ორაგველიძე ოცდაცხრამეტი წელია უკვე თავმჯდომარეობს სოფელ შრომის ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობას. შრომის ყველაზე ლამაზი საკუთრებელი სოფელ შრომის ორჯონიკიძის სახელობის სანატორიუმის შენობები, კულტურის სასახლე — ყოველივე ის მის თანაწონ აიგო. სოციალისტური შრომის ვმირის მეხაკო ორაგველიძის დროს მიღებიათ აქაური ადგილებისათვის ცეტრესისა და ჩაის ყველაზე ხუბავ, რეკორდული მოსავალი. მისი თავმჯდომარეობის დროსვე კოლმეურნეობას ლირსების საქმედ მიენიჭა თვითეული ხუთწლედი — მათ შორის მიმდინარეც, გადმდე შეესრულებინა. და მაინც, ამ გაკვარებულ პირიდან ნესტრებისას, როცა ჩაის ყოველი მოწყვეტილი ფოთოლი ყრილობისწინა შეგიბრების დიდ სასწორზე ეკეცება, ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარის საუბარი წლევანდელ ჩაის მოსავლით არ დაუწყია.

მიხაკო ორაგველიძემ გვიამბო, თუ როგორ წაართვეს ძველი სოფლის—მიქელ-გაბრიელის ღირიბმა მცხოვრებლებმა მიწა გორიკებსა და ჭაობებს. შექმნეს მასზე კოლექტიური მეურნეობა, როგორ დაუმძიმებლდნენ ხერსონის ოლქის გენერალს ოიორნის XXII პარტყრიოლობის სახელობის კოლმეურნეობას. შავიზღვისპირა რესპუბლიკების კოლმეურნეობათა ეს მეგობრობა დიდი ხანია ფართოდაა ცნობილი — ამის შესახებ ორაგველიძემ დაწერა წიგნები, რომლებიც გამოვიდა ქართულ, რუსულ, უკრაინულ ენებზე. ერთი-ერთი წიგნი ერთად დაწერეს მან და ივანე მახუნოვმა, დამამობილებული კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ. წიგნი ეწყობა ჩაის პლანტაციებში აღმართული ძეგლის ფოტოსურათით...

ომის წლებში აქ, შრომაში, ბერი და შრომის სარბელი პოვა ბერემა უკრაინელმა კოლმეურნემ. ძეგლი, რომელზეც ქართულად და უკრაინულად წარწერილია „მეორე სამშობლო“, გამოხატავს ქართველ დედას, რომელსაც გულში ჩაუკრავს მეომარი. დაჭრილი ჯარისკაცები აქ, შრომაში მკურნალობდნენ.

ორაგველიძეს მეგობარ თავისი სახლის ყველაზე დიდი თბილის კედელთან და ზედიზედ მიჩეენებს ფოტოსურათებს, კითხულობს წერილებისა და ბანდეროლებს ინტერესებისა და ინტერესებს. ერთ-ერთ წერილთან ვჩერდებით: იგი მოუწერია ბარტის ენინესკის რაიკომის ომამდელ პირველ მდივანს იაკობ ბალაგანს. დაჭრილ ბალაგანს სამ თვეს უცხოვრია ორაგველიძის სახლში და ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარის დედა მკურნალობდა მას. შემდეგ ბალაგანი ფრონტზე დაბრუნდა, და მოვიდა საველე ფოსტის შტამპიანი წერილი: „გამარჯობა, ძვირფასო. მიბაკო! ამ წერილს სანგარში ვწერ. ერთი საათიც, და ჩვენი ნაწილი, რომელსაც ემეთაურობ, სამკვერო-სასაფლაოს ბრძოლაში ჩაებმება. ჩემო ძვირფასო მეგობარო, შრომელო კოლმეურნეებო, მე, უკრაინელი კაპიტანი ბალაგანი, ვიცავ ქართველის მისადგომებს. მკვრდით აღვუდგები მტერს, რომელიც თქვენკენ მოიწევს. ვფიცავ სამშობლოს, ჩემო ძვირფასო მეორე ნენა, სანამ ბალაგანი, შენი შვილი, ცოცხალია, სანამ ხალხთა მეგობრობა ცოცხლობს, მტერი ვერაფერს დაგაკლებს. ვიმბადები შეტევისათვის, და ასე მგონია. თითქოს ისევ ხარო, ან ომ ბორცვის გადალმა...“.

ორაგველიძემ მიჩვენა ახალ კრებულში გამოქვეყნებული ჯასსეფ ჩარკვიანის ლექსის სტრიქონები:

ძმანო, შრომის ზეიმს
ვედგეთ დარაჯებად,
ერი გავაბაროთ,
მტერი მოვიცილოთ,
ერთად უნდა შევკმნათ
ყველა გამარჯვება,
ყველა მოსავალი
ერთად მოვიწიოთ...

ყველანი მოსავალს ერთად ელებენ.

ახლა, როცა საქართველო შრომობს, კრეფს საბჭოთა ჩაის მნიშვნელოვან ნაწილს, ოიორნის კოლმეურნეობები სამშობლოს უპატაკებენ ხუთწლედის დამთავრებას, ჩვენი მეგობრობის ფესვები განსაკუთრებით საგრძნობი და აშკარაა. ახლა არც კი შეგახსენებთ კომპაინერებს, რომლებიც სულ მალე თავიანთი მანქანებით მოვდებიან ქვეყანას, გადავლენ მინდვრიდან მინდორში, რესპუბლიკიდან რესპუბლიკაში, ოლქიდან ოლქში, რათა აიღონ პურის მოსავალი. არას ვამბობ მანქანებზე, რომლებიც მოვლენ მინსკიდან, როსტოვიდან, ხარკოვიდან, ქუთაისიდან, ჩელიაბინსკიდან. საკართველოში განსაკუთრებით ფრინ; ქალს ნაჯაფი ხელები მშვიდად მუხლებზე დაუწყვია. „რა შეგინდა შვავა-მეთქი! — ვეუბნებიან ყოველ საღამოს ათობით მილეთი ბაგე ეხება ჩაის, რომელიც ტაბა ხნის წინათ თქვენ ... ...

მსოფლიო დღეს

მოიგებს ყველა, ვისთვისაც ძვირფასია მშვიდობა

სხვადასხვა ქვეყნის თვალსაჩინო სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწეები, პრესა ფართოდ განმარტავენ ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირის შედეგებს და ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ ეს ისტორიულმა ფორუმმა გაამართლა ხალხთა მოლოდინი, რომ ჰელსინკის შეხვედრაზე მიღწეულ ხელშეკრულებათა პრაქტიკული განხორციელება სასიკეთო გავლენას მოახდენს ევროპის ხალხთა ცხოვრებაზე, ხელშეწყობა ნორმალური ურთიერთობისა და თანამშრომლობის ახალი ეტაპის დადგომა.

ვიეტნამი. „ევროპის კონტინენტის მრავალსაუკუნოვან ისტორიაში პირველად ახალი ფურცელი ჩაიწერა, — წერს ბულგარეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ორგანო გაზეთი „რაბოტნიჩესკო დელო", — ჰელსინკის თათბირის წარმატებით დამთავრება შეესაბამება ყველა მონაწილე სახელმწიფოს ძირეულ ინტერესებს, ეს არის გონივრულობისა და რეალიზმის გამარჯვება".

ვარშავა. „სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ლ. ი. ბრეჟნევის დღის ბიძგი ევროპის ხალხთა თათბირის მონაწილეებმაც და ევროპის საერთაშორისო საზოგადოებრიობამაც აღიქვეს როგორც ძალიან არგუმენტირებული და კონსტრუქციული გამოსვლა თვალსაჩინო სახელმწიფო მოღვაწისა, იმ ქვეყნის წარმომადგენლისა, რომელმაც მნიშვნელოვანწილად შეუწყო ხელი სრულიად ევროპის ფორუმის წარმატებას, ახალი პერსპექტივების გაჩენას უშიშროების განმტკიცებისა და თანამშრომლობის გასვითარებისათვის", — წერს პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური ორგანო „ტრიბუნა ლუდუ".

ბელგრადი. გაზეთმა „ბორბამ" გამოაქვეყნა სარედაქციო კომენტარი, რომელშიც აღნიშნულია, რომ ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირი გამოირჩეოდა კარგი ატმოსფეროთი, თანაარსებობისა და თანამშრომლობის სულისკვეთებით. ეს არის ჰელსინკის სრულიად ევროპის ფორუმის განსაკუთრებული მნიშვნელობა, სადაც ერთმანეთს შეხვდნენ სხვადასხვა საზოგადოებრივი და ეკონომიური სისტემების სხვადასხვა პოლიტიკური ორიენტაციის ქვეყნების წარმომადგენლები, აცხადებს გაზეთი.

პარიზი. „რაც შეეხება თათბირის მიერ დასახულ პერსპექტივებს, — წერს „ლუმანიტე", — ყველა ისინი წარმოადგენენ ფორმულას, რომელიც ლ. ი. ბრეჟნევმა წამოაყენა: საჭიროა დაძაბულობის შენელების საქმე მაქსიმალურად შევავსოთ მატერიალური შინაარსით. ამასთან დაკავშირებით განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მტკიცე მოწოდება, რომ პოლიტიკური დაძაბულობის შენელებას დაემატოს სამხედრო დაძაბულობის შენელება".

ვაშინგტონი. ჰელსინკის თათბირის შედეგები კვლავ აპირკეს პრესის ნომერი პირველი თემაა. „ვაშინგტონ პოსტი" აღნიშნავს უმაღლესი დონის შეხვედრის უპრეცედენტო ხასიათს, ხაზს უსვამს, რომ თვით მისი მოწყობის ფაქტიც თვალსაჩინო მოვლენაა.

დელი. გაზეთი „ნეშნლ ჰერალდი" წერს: თუმცა ლ. ი. ბრეჟნევმა თავის გამოსვლაში თათბირის ყველა მისი მონაწილის საერთო წარმატება უწოდა, უნდა აღინიშნოს, რომ საბჭოთა კავშირმა გამოიჩინა მოთმინება, სიმტკიცე და ყველაზე დიდი წვლილი შეიტანა თათბირის წარმატებაში".

თავისუფლება ლუის კორვალანს!

რომი. მთელი მსოფლიოს დემოკრატიული საზოგადოებრიობა ხერეოზულ გულისწყრომას გამოთქვამს ჩილეს კომუნისტური პარტიის გენერალური მდივნის ლუის კორვალანის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ ჩილედან მიღებული ცნობების გამო, განაცხადა აქ პრესკონფერენციაზე იტალიელმა იურისტმა გუიდო კალვიმ — ჩილელ კომუნისტთა ხელმძღვანელის ერთ-ერთმა ადვოკატმა.

ბრიუსელი. უნდა განვახორციელოთ სასწრაფო ღონისძიებანი, რათა ხუნტას დილეგებიდან გავათავისუფლებინოთ ლ. კორვალანი. ჩილეს კომუნისტური პარტიის გენერალური მდივნის სიცოცხლე საფრთხეშია, ნათქვამია გაზეთ „დრაპო რუუში" გამოქვეყნებულ სტატიაში.

კარაკასი. ვენესუელის მშრომელთა ერთიანმა ცენტრმა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას გაუგზავნა დეპეშა, რომელშიც მოუწოდებს სასწრაფოდ ჩაერიოს, რათა სიკვდილისაგან იხსნას ლ. კორვალანი და სხვა ჩილელი პატრიოტები.

ვიეტნამი საბჭოთა კავშირში

ვაშინგტონი, (საკადესი). დღეს საბჭოთა კავშირში გამოფრინდა ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის წევრთა დელეგაცია წარმომადგენელთა პალატის სპიკერის კ. ალბერგის მეთაურობით.

ეს სპასუხო ვიზიტია — გასული წლის ზაფხულში ამერიკის შეერთებულ შტატებში იმოგზაურა საბჭოთა პარლამენტის დელეგაციამ, რომელსაც მეთაურობდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ეროვნებათა საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისიის თავჯდომარე, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრის კანდიდატი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი, ეროვნებათა საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისიის თავჯდომარე ბ. ნ. პონომარიოვი.

საფრანგეთის „ცხელი" გაფსული

პარიზი. (საკადესი). ივლისი და აგვისტო საფრანგეთში ტრადიციისამებრ შვებულებების დროა. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ქვეყანაში ჯერ არ ყოფილა ასეთი ცხარე კლასობრივი ბრძოლები.

ღრმა ეკონომიური კრიზისი, რომელსაც ქვეყანა განიცდის, სულ უფრო ძლიერ ტვირთად აწევება მეშრომეობელ მრომელს. მან გამოიწვია უმუშევრობის ომასშემდგომ პერიოდში არნახული ზრდა — უმუშევართა მილიონზე მეტი კაცი.

ბაფიცევების ოდიდესი ნაწილი, რომელთაგან ბევრი უკვე რამდენიმე თვეა გრძელდება, გამოცხადებულია საწარმოთა დახურვისა და მასობრივი დათხოვნების წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად.

საერთაშორისო ასოციაციის აღმასრულებელი საბჭოს ინიციატივით მომავალ წელს გამომცემლობა დაიწყებს რუსული ლიტერატურისა და საბჭოთა ლიტერატურის გამომვებას, რომლის პირობითი სახელწოდებაა „100 რუსული წიგნი".

სესიის მუშაობის მსვლელობაში განხილულ იქნა საგნობრივი კომისიების მუშაობის გეგმები, ასოციაციის ღონისძიებანი ქალთა საერთაშორისო წელთან დაკავშირებით, ხელოს მოსწავლეების II საერთაშორისო ოლიმპიადა რუსულ ენაში და სხვა მრავალი საკითხი.

სხდომებს შორის შესვენებებზე რამდენიმე მოკლე ინტერვიუ ავიღეთ აღმასრულებელი საბჭოს ხელმძღვანელთაგან.

— მიმდინარე სესიაზე წაკითხულ იქნა იუნესკოს გენერალური დირექტორის ბატონ ა. მ. მ'ბუს წერილი ასოციაციის მიმართ იუნესკოს სტატუსის მიღების შესახებ. რაზორ აუსსმთ ამ აქციას?

— ეს ერთობ სასიამოვნო მოვლენაა, — განაცხადა ასოციაციის პრეზიდენტმა აკადემიკოსმა მიხაილ ხრასტინმა, — იუნესკოს სტატუსი, ინფორმაციების ურთიერთგაცვლა გაზრდის ასოციაციის ავტორიტეტს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჩვენი რიგები სწრაფად გაიზრდება.

შეკითხვა ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტს, პროფესორ ა. ალიტალეს (ბულგარეთი).

— რამდენად დიდია რუსული ენისადმი ინტერესი თქვენს ქვეყანაში?

— საჭირო არ არის გამეორება, თუ რა დიდია საბჭოთა კავშირის ავტორიტეტი საერთაშორისო ასპარეზზე, ამიტომ, ბუნებრივია, ინტერესი მისი ხალხისადმი და იმ ენისადმი, რომელშიც ეს ხალხი ლაპარაკობს. დასავლეთის ქვეყნების რუსული ენის მასწავლებლების საერთაშორისო სიმპოზიუმზე, რომელიც გასული წლის ბოლოს ბრიუსელში გაიმართა, ეგ ამაყოფილებით შეეტყვე, რომ გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას და საფრანგეთს პირველი ადგილი უჭირავთ დასავლეთის ქვეყნებს შორის რუსული ენის შემსწავლელთა რაოდენობით. ამჟამად ამ რიცხვმა 23 ათას კაცს მიაღწია. ეს ცოტა არ არის, თუმცა სამართლიანობა მოითხოვს ვთქვათ, რომ რუსულ ენას ინგლისურისა და ფრანგულის შემდეგ მესამე ადგილი უჭირავს მესასწავლ უცხო ენებს შორის.

— რა მიგაჩნიათ ყველაზე მნიშვნელოვნად რუსული ენის სწავლებაში? — ეს შეკითხვა მივეცით ინგლისის რუსული ენის მასწავლებელთა ასოციაციის წარმომადგენელს, დოქტორ რობერტ კულინს.

— მე მიმაჩნია, რომ აქამდე უცხო ენის შესწავლაში მხატვრული ლიტერატურის როლს ჯეროვნად არ აფასებდნენ. დამოუკიდებლად წაკითხული კარგი პუბლიცისტური წიგნი ან კარგი რომანი, ჩემი აზრით, რაღაცნაირ ხასიათდებოდა, ეს ფაქტი ამ შემთხვევაში თითქოს ცოცხლდება, იძენს „ფერსა და სურნელებას".

— ნიმეარიის რომელ სასწავლო დაწესებულებებში ისწავლება რუსული ენა?

— ჯერჯერობით რუსული ენა მხოლოდ უმაღლეს სასწავლებლებში ისწავლება. სკოლებში არ შეუძლიათ ისწავლონ იგი, რადგან არ აქვთ ფინი მასწავლებლები. ინტერესი კი საბჭოთა ქვეყნისადმი ჩვენს თანამემამულეებში ძალიან დიდია. რუსულის შესწავლის ბევრი მსურველია.

უკანასკნელი შეკითხვა ასოციაციის გენერალურ მდივანს სსრ კავშირის პედაგოგიურ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს, პუშკინის სახელობის რუსული ენის ინსტიტუტის დირექტორს პიტალი კოსტომარეს.

— რა მიგაჩნიათ ასოციაციის საქმიანობაში ყველაზე მნიშვნელოვნად?

— ასოციაციის არსებობის ათი წლის მანძილზე მეტ წილ სესიებს, სემინარებს, ასამბლეებს რომ ვეესწრებოდი, ყოველთვის უდიდესი კმაყოფილებით ვაკვირდებოდი, თუ ზანგები და თეთრები, ათეისტები და კათოლიკეები კულტურებსა და სხდომებზე როგორ საუბრობდნენ დედამიწაზე ერთ-ერთი ყველაზე მშვიდობიანი პროფესიის — ფილოლოგიის შესახებ და საუბრობდნენ ერთ ენაზე — რუსულად.

ვ. პრუტი.

ახალი ამბების სააგენტოს კორესპონდენტი.

დიდი ინტერესი

რუსულ ენასა-ლიტერატურისადმი მთელ მსოფლიოში

ყოველ ორ წელიწადში რუსულ ენაზე მოლაპარაკე ადამიანების რიცხვი დაახლოებით მილიონი კაცით იზრდება. დღეისათვის მსოფლიოში ნახევარ მილიარდამდე ადამიანი ამა თუ იმ ხარისხით ფლობს რუსულ ენას. — ეს ნიშნავს, რომ პლანეტის თითქმის ყოველმა მეშვიდე მცხოვრებმა იცის ამ სწავლობს მას.

ეს მონაცემები მოსკოვში ამას წინათ დამთავრებული რუსული ენისა და ლიტერატურის საერთაშორისო ასოციაციის აღმასრულებელი საბჭოს X სესიაზე იქნა მოყვანილი. ასოციაცია აერთიანებს 40 ქვეყნის 80 ათასზე მეტ რუსისტს.

რუსული ენა ერთ-ერთი ენაა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ექვსი „ოფიციალური მსოფლიო ენიდან". მასზე ამჟამად მთელი მსოფლიოს ინფორმაციების 70-75 პროცენტის კოდირება ხდება. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ადამიანს, რომელიც ფლობს რუსულ ენას, პრაქტიკულად დედამიწაზე არსებული ადამიანის გონების მთელი სიმდიდრის გაცნობის შეიძლებლობა აქვს.

სესიის სასვიმო გახსნაზე, რომელსაც თავმჯდომარეობდა რუსული ენისა და ლიტერატურის საერთაშორისო ასოციაციის აღმასრულებელი საბჭოს პრეზიდენტი აკადემიკოსი მიხეილ ხრასჩენკო, ასოციაციის ახალ პრეზიდენტად არჩეულ იქნა პროფესორი დენ დავიდსონი (აშშ).

სრულიად ამერიკის საბჭოს პრეზიდენტი რუსული ენის დარგში დავიდსონი — თავის ქვეყანაში რუსული ენისა და ლიტერატურის აქტიური გამავრცელებელი და რუსული ენის სახელმძღვანელოების ავტორია. ამჟამად იგი ა. ს. პუშკინის სახელობის რუსული ენის ინსტიტუტის ავტორთა კოლექტივთან ერთად ახალ სახელმძღვანელოს წერს.

სესიაზე რამდენიმე საკითხი განიხილეს.

1975 წლის აგვისტოში ვარშავაში შედგება რუსული ენისა და ლიტერატურის საერთაშორისო ასოციაციის III კონგრესი, რომელსაც 2.000 კაცზე მეტი დაესწრება. უკანასკნელ ხანებში რუსული ენის მიმართ ინტერესი გამოიხატება არა მარტო პირი შესასწავლელი ადამიანების რაოდენობის ზრდით, არამედ აგრეთვე სწავლების ხარისხის გაუმჯობესებით, მეთოდიკის, სახელმძღვანელოების, ლექსიკონების სრულქმნით. სწორედ ამით აიხსნება კონგრესის მიერ არჩეული თემა: „რუსული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეცნიერული საფუძვლები და პრაქტიკა".

ეროვნული კადრების მომზადების საქმეში რუსული ენის ინსტიტუტის როლის შესახებ ილაპარაკა ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილემ სერგეი სოხინმა.

ინსტიტუტში გახსნილია ორი დაუსწრებელი გაკვალიფიკაციის სახლი-გარეთის მოკალაქეებისათვის. ერთ ჯგუფში რუსული ენის მასწავლებლები ამაღლებენ კვალიფიკაციას, ხოლო მეორე შექმნილია არაფილოლოგი სპეციალისტებისათვის, რომელთაც სურთ მეცნიერულ-ტექნიკური და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ლიტერატურა წაიკითხონ რუსულ ენაზე, აწარმოონ საქმიანი მიწერ-მოწერა.

საცხოვრებელი და ადმინისტრაციული ნაგებობების ახალი კომპლექსის ნგრენებლობის დასრულების შემდეგ მეცადინეობა დასწრებულ ფაკულტეტებზეც დაიწყება.

წელს სამ სოციალისტურ ქვეყანაში — ჩეხოსლოვაკიაში, პოლონეთსა და უნგრეთში რუსული ენის ინსტიტუტმა გახსნა თავისი ფილიალები, ისინი საკონსულტაციო და მეთოდოლოგიურ ცენტრებად იქცნენ. შემდგომში ამგვარივე განყოფილებები სხვა სახელმწიფოებშიც გაიხსნება.

ყოველწლიურად ჩვენს ქვეყანაში თავიანთი ცოდნის გასაუმჯობესებლად 10-12 ათასი უცხოელი ჩამოდის, ხოლო იმ ქვეყნების რიცხვმა, სადაც რუსული ენას სწავლობენ, 89-ს მიაღწია. ბუნებრივია, იზრდება მოთხოვნილება სახელმძღვანელოებზე, წიგნებზე, სასწავლო ფილმებზე.

ახალგაზრდა, მაგრამ სწრაფად მზარდი გამომცემლობის „რუსკი იაზიკ"-ის რედაქტორის ვლადიმერ ნაზაროვის მოხსენებამ ცხარე კამათი გამოიწვია. 1975 წელს გამომცემლობა, ასრულებს რა 74 ქვეყნის შეკვეთებს, თავისი უცხოელი მკითხველებისათვის 154 დასახელების წიგნებს გამოუშვებს 26 ენაზე, ხოლო 1976 წელს — 226 დასახელების წიგნებს. ლექსიკონები კი ამჟამად პრაქტიკულად ყველა ქვეყნისათვის გამოდის.

რუსული ენისა და ლიტერატურის დღესი პირადი პრობლემაა, — წერს „ინტერნეშნლ ჰერალდ ტრიბუნი", — მეორე ორანაკელ მნიშვნელოვანი პრობლემაა ექიმების ნაკლებობა შეერთებულ შტატებში: ბარბადოსი, ტრინიდადი სხვადასხვა ადგილას ამიან ექიმზე, მართლაც არსებობს ასეთი ნაკლებობა თუ მთელი საქმე სამედიცინო კადრების ცუდი გადანაწილებაა. მაგრამ შეერთებულ შტატებში უკვე მრავალი წელი ეწევიან წელიწადში შვიდი ათასამდე უცხოელი ექიმის „იმპორტს". ბევრი მათგანი მოდის აზიის ქვეყნებიდან, სადაც მედიკოსთა უდიდესი ნაკლებობაა".

ამერიკის სამედიცინო ასოციაციის მონაცემებით, რომელიც ეურნალმა „ი. ს. ნიუს ენდ ეორლდ რიპორტსა" გამოაქვეყნა, 346 ათასი ექიმიდან, რომლებიც ამჟამად პრაქტიკას ეწევიან ამერიკის შეერთებულ შტატებში, 69 ათასი გამოშვებულია უცხოთის სასწავლებლების მიერ: ყოველ მეხუთე დოქტორს ექიმის დიპლომი მიღებული აქვს არა აშშ-სა და არა კანადაში. სახელმწიფო სამკურნალო დაწესებულებებში, განსაკუთრებით სულით ავადმყოფთა კლინიკებში, ექიმები, რომლებსაც განათლება მიღებული აქვთ ოკეანეს გაღმა, რვაკერ მეტია, ვიდრე ისინი, ვისაც დამთავრებული აქვს ამერიკის სასწავლებლები.

ექიმთა ეს მრავალი წელს „იმპორტი" ცუდი ბიზნესი როდია, თუ გავითვალისწინებთ, რომ ეროთი ექიმის მომზადების ღირებულება ამერიკის შეერთებულ შტატებში 50 ათას დოლარს აღემატება. ადგილი გამოსაანგარიშებელია, რომ 7 ათასი ექიმის „შეყვანა" იძლევა ეკონომიას ფანტასტიკურ თანხას — 350 მილიონ დოლარს. მედიცინის სპეციალისტთა გადაბირება აშშ-ში, ახლა ხდება საავადმყოფოებში სტაჟირების, გახანგრძლივების ამაღლების საბაბით, დიდი ჰონორარებით და ა. შ.

ინფლაციამ კიდევ უფრო ძვირი გახადა უმაღლესი განათლება ბიზნესი აშშ-ში, და ახლა ეს საბოლოოდ შეძლებულთა პრივილეგია ხდება. ეურნალი „ნიუს ენდ ეორლდ რიპორტსა" გამოაქვეყნა, 346 ათასი ექიმიდან, რომლებიც ამჟამად პრაქტიკას ეწევიან ამერიკის შეერთებულ შტატებში, 69 ათასი გამოშვებულია უცხოთის სასწავლებლების მიერ: ყოველ მეხუთე დოქტორს ექიმის დიპლომი მიღებული აქვს არა აშშ-სა და არა კანადაში. სახელმწიფო სამკურნალო

სოფია. გამოჩენილი საბჭოთა მოქანდაკის ე. ვუჩეტიჩის ნამუშევართა გამოფენაზე, რომელიც ფაშიზმზე გამარჯვების 30-ე წლისთავს მიეძღვნა.

ბტა — სკკდესის ფოტო.

ინფლაციის მწარე შედეგები

კიდევ ერთი „დაკარგული თაობა"

ახალგაზრდებს, რომლებმაც დამოუკიდებელი ცხოვრების გზა დასავლეთ ევროპასა და ამერიკაში XX საუკუნის ოციან წლებში დაიწყეს, ხშირად უწოდებენ „დაკარგულ თაობას". ეს ხატოვანი განსაზღვრა განეკუთვნება დასავლეთის ახალგაზრდობის ფართოფენებს, რომელიც პირველმა მსოფლიო ომმა ცხოვრების ჩვეული ყალაპოტიდან ამოგდო, იმ ადამიანთაგან ბევრს არ უნდოდა შეერიგებოდა გარემომცველი სამყაროს წესრიგდაგებებს, იტანჯებოდა გულგატეხილობისა და სევდის სინდრომისაგან, რომელიც მათ ადგილიდან ადგილზე ერეკებოდა. მათი დამახასიათებელი იყო ავადმყოფური გამოხმაურება გარემომცველი სამყაროს ფასეულობებზე, ბუნტალური განწყობილებანი მამათა „იდეალების" მიმართ.

„ჩვენ მეორე დაკარგული თაობა ვართ! — უთხრა ამის წინათ გაზეთ „ინტერნეშნლ ჰერალდ ტრიბიუნის" კორესპონდენტს ამერიკელმა ჰიპეკმა ბარი ჯორდანმა, ბარბადოს უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტის სტუდენტმა. — ზოგჯერ მე თავს განდეგილად ვგრძნობ".

შემთხვევითი როდია, რომ ტერმინი „დაკარგული თაობა" კვლავ გოიხსენიებენ ოციან წლებს. ეს ეპოქა ხნის წინანდელი ამბების შემდეგ, როგორიც არის ამერიკელი ახალგაზრდობის მღელვარე გაბოსვლები ინდოჩინეთის ბინძური ომის შემდეგ, რასთან ერთად დისკრიმინაციისა და ოკეანესმიერი ცხოვრების წესის" სხვა ამდენადვე მანანჯი მხარეების შემდეგ. უკვდებულებად, განდეგილებად გონონგენ თავს ამერიკის შეერთებულ შტატებში ასობით და ასეულ ათასობით ახალგაზრდები, რომლებიც კორეიდან და ინდოჩინეთიდან დაბრუნდნენ და ინდოჩინელთა ბრალეულ ომში ბრალეულ ომში ბრალეულ ომში

X. ფორლის ვიზიტები

ბულგარეთი. დამთავრდა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის ჯ. ფორდის ოფიციალური ვიზიტი რუმინეთში.

ვიზიტის დროს გაიმართა რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის პრეზიდენტის ნ. ჩაუშესკუსა და ჯ. ფორდის მოლაპარაკება. მოლაპარაკებაზე განხილულ ორმხრივი ურთიერთობისა და თანამედროვე საერთაშორისო მდგომარეობის საკითხები.

ვიზიტის დამთავრებისას ხელი მოაწერეს რუმინეთ-ამერიკის ერთობლივ კომუნიკეს, რომელშიც, კერძოდ, აღნიშნულია, რომ ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირის მუშაობის წარმატებით დამთავრება დიდმნიშვნელოვანი წინ გადადგმული ნაბიჯია კონტინენტზე. უშიშროების უზრუნველყოფისა და თანამშრომლობის განვითარების გზაზე და ხაზგასმულია, რომ საჭიროა დაიცვან ჰელსინკში მიღებული დასკვნითი დოკუმენტის ყველა დებულება.

ბელგრადი. აქ ოფიციალური ვიზიტით ჩამოვიდა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი ჯ. ფორდი. მასთან ერთად ჩამოვიდა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანი ჰ. კისინჯერი. (საკადესი).

მშვიდობის ხელშეკრულება

დელი, (საკადესი). ინდოეთის საზოგადოებრიობა ემზადება ფართოდ აღინიშნოს სსრ კავშირისა და ინდოეთის მშვიდობის, მეგობრობისა და თანამშრომლობის ხელშეკრულების დადების მეოთხე წლისთავი. ინდოეთ-საბჭოთა კავშირის კულტურულმა საზოგადოებამ, სრულიად ინდოეთის მშვიდობისა და სოლიარობის ორგანიზაციამ შექმნეს ლიტერატურული ღონისძიებანი ინდოელ მოწყობის წარმომადგენლობითი მოსამზადებელი კომიტეტი, რომელშიც შეეიდნენ მმართველი პარტიის ინდოეთის ეროვნული კონგრესის, ინდოეთის კომუნისტური პარტიის თვალსაჩინო მოღვაწენი, შემოქმედებითი და სამეცნიერო ინტელიგენციის წარმომადგენლები.

ინდოეთ-საბჭოთა კავშირის ხელშეკრულების თვით დასახელება, მისი მუხლების შინაარსი წარმომდგენენ იუბილეიან ბაზის, რათა კიდევ უფრო განმტკიცდეს ინდოეთისა და საბჭოთა კავშირის თანამშრომლობა პოლიტიკურ, ეკონომიურ, კულტურულ და სხვა დარგებში, განსორციელდეს ეროვნული ღონისძიებანი მშვიდობის, მეგობრობისა და თანამშრომლობის განმტკიცებისათვის არა მარტო ინდოეთსა და სსრ კავშირს, აზიის რეგიონის ქვეყნებს შორის, არამედ მთელ მსოფლიოშიც, აღნიშნა საკადესის კორესპონდენტთან საუბარში ინდოეთის მშვიდობის მოძრაობის თვალსაჩინო მონაწილემ სამრეწველო განვითარებისა და მოპარაგების სახელმწიფო მინისტრმა ბ. ჯ. მაურიამ.

ს. დემირელის განცხადება

ნიუ-იორკი. (საკადესი). თურქეთის მოღალატეობა ვერ ექნება ამერიკის შეერთებულ შტატებთან ავადმყოფობა დარგში თანამშრომლობის შესახებ ახალი შეთანხმების დადების თაობაზე, სანამ ძალაში ამერიკის ემბარგო იარაღის მიწოდებაზე, განაცხადა სტამბოლში გამართულ პრესკონფერენციაზე თურქეთის პრემიერ-მინისტრმა ს. დემირელმა. როგორც ასოშიეიტედ პრესის სააგენტო იტყობინება, დემირელმა დაადასტურა, რომ მან უარყო ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის წინადადება უსასყიდლო დახმარების სახით გადასცეს თურქეთს 50 მილიონი დოლარის საბრალო ტეტ-ტალ.

ათენის სასამართლო პროცესზე

ათენი. (საკადესი). ათენის კორადაღოსის საპატიმროში გრძელდება 1967 წლის 21 აპრილის სამხედრო გადატრიალების ორგანიზატორთა გასამართლება. როგორც ვიცით, ამ გადატრიალების შედეგად საბერძნეთში ხუნტის დიქტატურა დამყარდა.

სასამართლოზე მოწმეებად გამოიწვიეს ხუნტის მიერ დამხობილი მთავრობის ყოფილი პრეზიდენტ-მინისტრი კანელოპულოსი, ყოფილი ორი ყოფილი მინისტრები და სამხედრო მოსამსახურენი. მათ ილაპარაკეს ტრაგიკულ შედეგებზე, რომლებიც საბერძნეთში ხუნტის შედეგლად დიქტატურას მოჰყვა.

საბერძნეთის საზოგადოებრიობა ყურადღებით ადევნებს თვალს სასამართლო პროცესს, რომელიც აშფოთებს დემოკრატიულ პრესას. გაზეთი „ეროსპასტისი" აღნიშნავს, რომ არც საბოლოდ დასკვნაში, არც მოწმეთა ჩვენებაში არც ერთი სიტყვაც არ არის ნახსენები გადატრიალების მოშზადებაში ხიტოს როლი.

მსჯავრდებულთა სკამზე არიან მხოლოდ გადატრიალების შემსრულებელნი, და არა ისინი, ვინც მთავარსენენ და ორგანიზაციას უწევდა მათ. — ნატო და საბერძნეთის რეაქცია, რომლებიც ჩრდილში რჩებიან, ხაზს უსვამს გაზეთი.

უეთქმულების მსხვერპლი

ახალი ფაქტები მემფისში ჩადენილი მკვლელობის შესახებ

ნიუ-იორკი. (საკადესი). ახალი ფაქტები მოწმობენ, რომ ზანგთა ოქალაქეობრივი უფლებების თავისაჩინო მებრძოლი, მშვიდობის ნობელის პრემიის ლაურეატი ლუთერ მარტინ ლუთერ კინგი მოკლულია საშინელი ამერიკის რასისტთა შეთქმულების შედეგად, და არა მარტოხელა მკვლელის მიერ, როგორც ადასტურებს 1968 წლის აპრილი მემფისში ჩადენილი დანაშაულის გამოძიების ოფიციალური გერსია.

როგორც პრესკონფერენციაზე განაცხადა ჯორჯიის შტატის ქალაქ ატლანტის პოლიციის უფროსმა რეგინალდ ოვსმა, მისი დეპარტამენტის მიერ ზეთელი რიგი ახალი ფაქტების შესწავლამ ცხადყო, რომ „კინგის საქმესთან დაკავშირებით ძალზე ბევრი საკითხი უპასუხოდ დარჩა". რ. ოვსი, ჯერჯერობ. ეყრდნობა ზანგი ჯაბუკის რობერტ უოტსონის წერილობით ჩვენებას, რომელმაც 1968 წლის მარტში შემთხვევით მოკრა ყური ოთხი თეთრკანიანის საუბარს. ისინი მარტინ ლუთერ კინგზე თავდასხმის გეგმის დეტალებზე მსჯელობდნენ. რ. უოტსონმა დაფიქსირებულ აცნობა ეს გამოძიების ფედერალური ბიუროს წარმომადგენლებს, მაგრამ მიიღო პასუხი, რომ ამ ინფორმაციისა „არაფერი არ არის ახალი", მალე კი ფედერალურმა ხელისუფლებამ ბრალად დასდეს ნარკოტიკებს ბაარელად ფლობა და დაპატიმრეს.

რ. უოტსონის ჩვენებისა და სხვა მონაცემების საფუძველზე რ. ოვსი დაკანონებით მოითხოვს მარტინ ლუთერ კინგის მკვლელობის გარემოებათა ახალ გამოძიებას. ამ მოთხოვნით მიმართა მან აშერიკის შეერთებული შტატების იუსტიციის სამინისტროს, ამ ინფორმაციის ფასეულობა ეჭვს ბადებს. ეს ინფორმაციის ფასეულობა ეჭვს ბადებს. ეს ინფორმაციის ფასეულობა ეჭვს ბადებს.

ᲡᲐᲙᲐᲓᲔᲡᲘ
ᲢᲔᲚᲔᲢᲐᲘᲞᲘᲡ ᲚᲔᲜᲘᲜᲓᲐᲜ...

რომი. იტალიაში უკანასკნელი თორეეტი თვის მანძილზე 20 პროცენტით შემცირდა სამრეწველო წარმოება. ამავე პერიოდში დროებით დაითხოვეს ან ნაწილობრივ არასრულ სამუშაო კვირაზე გადაიყვანეს ხელფასის შესაბამისი შემცირებით შვიდჯერ მეტი მშრომელი, ვიდრე გასულ წელს.

პარიზი. ბრეტანის, ნორმანდიის ბევრ სასოფლო რაიონში და საფრანგეთის სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში შემოდგებულია წყლის ნორმირება. ეს გამოწვეულია გვალვის გამო წყლის სულ უფრო მწვავე ნაკლებობით, რაც საფრანგეთს არ ახსოვს 1906 წლიდან. დაშრა მრავალი პატარა მდინარე, დიდ წყალსატევებში წყლის დონე მკვეთრად შემცირდა.

ბოკაიო. იაპონიის ხავაკრო ფირმების კაპიტალდაბანდება გასულ საფინანსო წელს (1974 წლის აპრილი — 1975 წლის მარტი) მნიშვნელოვნად შემცირდა წინა საფინანსო წელთან შედარებით, რაც ქვეყნის ეკონომიური დაქვეითების ერთ-ერთი მაჩვენებელია.

პანმი. მაიოონის გემთმშენებლები და მეზადურები ჩაებნენ საყოველთაოსახალხო შრომით შეჯიბრებაში ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის 30 წლისთავის აღსანიშნავად. ამ შეჯიბრების ფარგლებში ქალაქის გემთმშენებლობის საწარმოებში ვადამდე შეუდგენენ 150-მდე ცხენის ძალის სიმძლავრის ძრავებიანი თევზსაჭერი სეინერების გამოშვებას. ხუთი ასეთი გემი გადაეცა თევზსაჭერ კოოპერატივებს.

ბუენოს-აირესი. 24 ხალათიანი გაფიცვა გამოაცხადა ათასობით ბოლივიელმა მაღაროელმა, რომლებიც მუშაობენ ქვეყნის უდიდეს მაღაროებში „კატავსა" და „სიგლო 20-ში". გაფიცულები მოითხოვენ სასწრაფო ღონისძიებებს ქვეყანაში ხიძვირის მუდმივი ზრდის შესაწყვეტად.

მოგადიშო. ხომალის ქალაქ ჯობარში გაიხსნა ოცდორი დაწყებითი სკოლა, რომლებიც მოსალისთა მონაწილეობით აშენდა.

ვოგადიშო. მუშათა კლასი მთავარი მამოძრავებელი ძალაა სომალის საზოგადოების მშენებლობაში, რომელსაც საფუძვლად დაედება სოციალიზმის პრინციპები, განაცხადა სომალის უმაღლეს რევოლუციური საბჭოს ვიეე-პრეზიდენტმა მუსეინ კულმიე აფრამ, ოფიციალურ აქ გამოვიდა ჩამრეწველო საწარმოებში მუშათა კომიტეტების შექმნის 2 წლისთავთან დაკავშირებით.

სან-ხოსე. ხალვადორის ნაპირებთან ზღვაში ჩაეფინა ნიკარაგუას თევზჭერი „ს-47", რომელიც მეხიკოდან მანაგუაში მიფრინავდა. თვითმფრინავში იყო ნიკარაგუის დელეგაციაც ფეხტბალზე მიმავალი 17 მეექვიკელი მხეხობი. ყველა მგზავრი და ეკიპაჟის ხალი წევრი დაიღუპა. კატასტროფის მიზეზი ჯერჯერობით არ დაუდგენიათ.

ᲛᲝᲙᲚᲔᲓ

ᲗᲕᲘᲗᲛᲤᲠᲘᲜᲐᲕᲘᲗ, ᲒᲔᲛᲘᲗ, ᲛᲐᲪᲐᲠᲔᲑᲚᲘᲗ

ᲮᲨᲘᲠᲐᲓ გაიგონებთ ასეთ ნათქვამს — კაცი თავის ქვეყანას კარგად არც კი იცნობს და საზღვარგარეთ მიდის უცხო ქვეყნების სანახავად. აბა დაუკვირდით ამ გამონათქვამს, სწორი თუ არ არის.

რამდენი შემთხვევაა, როცა არა თუ საბჭოთა კავშირის დიდ ქალაქები და ცენტრები არ გვინახავს, თვით ჩვენს მშობლიურ მხარეს არ ვიცნობთ კარგად.

და ეს ასეთ დროს ქვეყნის გაცნობასა და მოგზაურობაში, ამ უველაზე საუკეთესო დასვენებაში დიდ დახმარებას გაგიწევს თბილისის საექსკურსიო-სამოგზაურო ბიურო. აქ დაგეხმარებიან არა მარტო შვებულების დრო გამოვიყენოთ მოგზაურობისთვის, არამედ შინაარსიანად გავატაროთ ორდღიანი დასვენებაც — შაბათი და კვირა. და თუ ამ ორ დღეს პარასკევ საღამოსაც დავუმატებთ, შეგიძლიათ იმოგზაუროთ არა მარტო საქართველოში, შორეულ მარშრუტებშიც მიიღოთ მონაწილეობა. საამისოდ ბიუროში მოგზაურობისათვის ტრანსპორტის ყოველგვარ სახეს იყენებენ — ავტობუსი იქნება ეს, მატარებელი, თვითმფრინავი თუ გემი.

თბილისის საექსკურსიო-სამოგზაურო ბიუროს დირექტორი გ. ᲔᲚᲔᲑᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘ გვაცნობს მოგზაურობისთვის გათვალისწინებულ საექსკურსიო მარშრუტებს.

თვითმფრინავით შორეული ექსკურსიები შეიძლება მოეწყოს კიევში, რიგაში, მინსკში, ვოლგოგრადში, მოსკოვსა და სხვა ქალაქებში.

მუშავდება ახალი საავიაციო სამდღიანი დასვენების მარშრუტი — თბილისი-ოდესა. ამ მარშრუტის თვითმფრინავით ტურისტები მიემგზავრებიან ოდესაში, ერთი დღე ოდესიდან გემ „ბელინსკით“ შავი ზღვის სანაპიროს გავლით გაისეირნებენ დუნაიზე, ჩავლენ ქალაქ ვილკოვოში, შემდეგ ბრუნდებიან ოდესაში და აქედან ისევ თვითმფრინავით — თბილისში.

დასვენების დღეების მარშრუტებში შედის მოგზაურობა თბილისი-სიმფეროპოლი. ტურისტები სიმფეროპოლამდე თვითმფრინავით მიემგზავრებიან, აქედან ტროლეიბუსით გაივლიან 100 კილომეტრს, ჩადიან იალტაში, შემდეგ სევასტოპოლში, დათვალიერებენ გმირი ქალაქის ღირსშესანიშნაობებს და იმავე დღეს ბრუნდებიან სიმფეროპოლში, აქედან კი თბილისში. სულ ამ მოგზაურობას 3-4 დღე დასჭირდება.

წელს პირველად მოეწყობა 15-დღიანი საავიაციო მოგზაურობა ბაიკალზე.

დიდი პოპულარობით სარგებლობს შავი ზღვის სანაპიროზე გემით მოგზაურობა. ექსკურსანტების განკარგულებაშია ხომალდები „მოთა რუსთაველი“, „როსია“, რომლებიც მოძრაობენ ასეთი მარშრუტით: სოხუმი-ოდესა- ნოვოროსიისკი-ბილტა-ოდესა-სოჩი-ბათუმი. გემ „ბარგუზინით“ 20-დღიანი მოგზაურობის დროს ტურისტები გეეცნობიან ვოლგისპირთის ქალაქებს.

თბილისელ „ბელორუსეთით“ რომელშიც მიმოსვლა დაიწყება შავ ზღვაზე ბათუმიდან ოდესამდე, შეიძლება 250-მა მანქანის მფლობელმა ტურისტმა იმოგზაუროს.

მუშავდება ახალი ტურისტული მარშრუტები მდინარე დნეპრზე. 18 აგვისტოდან პირველი „საქართველო“, ხომალდი ეწყობა ათდღიანი ექსკურსია ახალი მარშრუტით ლენინგრადი-კიევი.

შორეული რეისებისათვის ფართოდ არის გამოყენებული ტურისტული მატარებლით მოგზაურობა. სულ ახლახან 20-დღიანი მოგზაურობიდან დაბრუნდა ტურისტული მატარებელი „საქართველო“, რომლითაც რესპუბლიკის 400-მა პედაგოგმა იმოგზაურა ლენინური მარშრუტით: თბილისი-ვოლგოგრადი-ულანოვსკი-უფა-ყაზანი-კუიბიშევი, ლენინგრადი-ნოვგოროდი-ხარკოვი — როსტოვი-თბილისი.

დასვენების დღეებში გთავაზობთ წინებულია მოეწყოს ტურისტული მატარებლით ექსკურსია სოხუმში, სადაც ტურისტები ქალაქის ღირსშესანიშნაობათა დათვალიერების გარდა, ნახავენ აგრეთვე ახლახან გახსნილი ახალი ათონის მიწისქვეშა მღვიმეს.

შაბათ-კვირის დღეებში განსაკუთრებით დიდი მოთხოვნილებაა ქალაქგარეთ ექსკურსიებზე. თბილისელთა განკარგულებაშია 100-ზე მეტი ავტობუსი. ექსკურსიები ეწყობა კახეთში, გარეჯაში, ქუთაისში, შორეულ კიევში, ორჯონიკიძეში, კისლოვოდსკში და სხვა მომართულებით.

ჩვენი ექსკურსანტების გარდა, ბიუროს მუშაკები ეწესახურებიან აგრეთვე თბილისში ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან ჩამოსულ ტურისტ-ექსკურსანტებს.

ამ ზაფხულს ჩვენს დედაქალაქში ყოველდღიურად თვითმფრინავით, ავტობუსით თუ მატარებლით ჩამოდის 1,000-მდე ტურისტი. ბიუროს მუშაკები მათ ახვედრებენ ავტობუსებს, ათვალიერებინებენ ქალაქს, უზრუნველყოფენ სასტუმროთი და კვებით. ამ საქმის ორგანიზაციისათვის ბიუროს წინასწარ წლის დასაწყისში აქვს ხელშეკრულება დადებული საბჭოთა კავშირის დიდი ქალაქების საექსკურსიო-სამოგზაურო ბიუროებთან და ორგანიზაციებთან.

— უნდა მოგახსენოთ, — გვეუბნება ბიუროს დირექტორი გ. მღებრიშვილი — რომ ჩამოსული ტურისტების მომსახურებაში საქმე მთლად კარგად ვერა გვაქვს. ხშირად გვაძლევენ ტექნიკურად მოუწესრიგებელ, ავტომანქანებს, რომლებიც გზაში ფუჭდება, დასვენების დღეებისათვის გამოყოფილი მატარებლები ხშირად ვერ აკმაყოფილებენ ტურისტების მოთხოვნილებებს.

არასაბრძოლო მდგომარეობაა ტურისტებისთვის სასტუმროებისა და სასადილოების მხრივაც. რატომ არ შეიძლება, მაგალითად, რომ თბილისში რომელმე პროსპექტზე მოეწყოს სპეციალური სასადილო „ტურისტი“, სადაც ჩამოსულებს მოვიმსახურებით.

უნდა ითქვას ისიც, რომ თბილისი ერთადერთი ქალაქია, სადაც ტურისტულ რეკლამას ნაკლებად ეძლევა ყურადღება. არა გვაქვს სარეკლამო ფურცლები, ბუკლეტები, სპეციალური ჟიხერები, სადაც ბიუროს მუშაკები კონსულტაციას გაუწევენ ტურისტ ექსკურსანტებს, მიაწვდიან მათ სათანადო ინფორმაციას ამა თუ იმ სამოგზაურო მარშრუტებზე, გაასეიდიან საგზურებს. ნაკლი ჯერ კიდევ ბევრი გვაქვს, მაგრამ დასვენებისთვის მოგზაურობა, ქვეყნის გაცნობა ნამდვილად სასარგებლო საქმეა.

ვიმოგზაუროთ, შევისწავლოთ ჩვენი დიდი ქვეყანა!

ᲡᲣᲠᲐᲗᲖᲔ: ᲢᲣᲠᲘᲖᲛᲘᲡ ᲛᲮᲐᲠᲔ — ᲡᲕᲐᲜᲔᲗᲘ.

Ხ. ᲙᲘᲚᲐᲫᲘᲡ ფოტო.

ᲡᲪᲔᲜᲐᲖᲔ ᲒᲐᲪᲝᲪᲮᲚᲔᲒᲣᲚᲘ ᲛᲮᲔᲓᲐᲠᲗᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘ

გ. ᲜᲐᲮᲣᲪᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ „ᲒᲔᲜᲔᲠᲐᲚᲘ ᲚᲔᲡᲔᲚᲘᲫᲔ“ ᲠᲙᲘᲜᲝᲒᲖᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘᲡ ᲡᲪᲔᲜᲐᲖᲔ

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ რკინიგზელთა სახალხო თეატრმა თავის მორიგ სპექტაკლად გ. ნახუცრიშვილის „გენერალი ლესელიძე“ წარმოადგინა.

პიესაში ცოცხლად, რეალურად და დამაჯერებლად არის ასახული გამოჩენილი ქართველი მხედართმთავრის გენერალ კოსტანტინე ლესელიძის საფრონტო ცხოვრება, მისი და მისი ხელმძღვანელობით არსებული საარმიო ნაწილების გმირული საბრძოლო ეპიზოდები. ეს პიესა ადრეც დადგა ქართულ მოზარდ მაყურებელთა და თელავის სახელმწიფო თეატრებში და დიდი წარმატებაც ჰქონდა.

სწორად მოიქცა თბილისის რკინიგზელთა სახალხო თეატრი, როცა პიესას კვლავ დაუბრუნდა და სცენაზე ერთხელ კიდევ გაიცოცხლა სახელოვანი მებრძოლის, ჯარისკაცთა და ოფიცერთა დიდი მეგობრის და სახალხო მეთაურის — კ. ლესელიძის დაუვიწყარი სახე.

სპექტაკლი დადგა ამ თეატრის ხელმძღვანელმა, რესპუბლიკის ფესტივალის ლაურეატმა, რესპუბლიკის დამსახურებულმა არტისტმა შ. კიკნაძემ. მხატვრულად გააფორმა ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ ა. ასკურავამ და ზ. ნოზაძემ, მუსიკალურად რ. გეგენავამ.

სპექტაკლში, უწინარეს ყოვლისა, აღსანიშნავია თვით გენერალ ლესელიძის როლის შემსრულებელი მ. კიკნაძე, რომელმაც მოახერხა დამაჯერებლად გადმოეცა სახელოვანი გენერლის სახე.

არ შეიძლება არ აღვნიშნოთ ომის ვეტერანების, რესპუბლიკის ფესტივალის ლაურეატების შ. ჯანიაშვილის (ილია), ვლ. მეიშვილის (მოხუცი და შემდეგ გეშავი) მსახიობური ოსტატობა. მოწოდების ღირსი არიან თავიანთ როლებში ა. ხელელიძე (პოლკოვნიკი), ვ. ლებანიძე (სმირნოვი), რ. კალაძე (დუბროვინი), ლ. ჩიხლაძე (ეკიმი და შემდეგ ჭაღარა ქალი). ც. ჯავახიშვილი (ლელა), ც. მოსიანი (ეკიდოკია), ნ. ბოჭორიძე (ბარუსია), ნ. გაგლოშვილი (პრასკოვია), თ. წულაია (ფონ კლეინი), ა. ელიზარაშვილი (ზვარეკოფი), გ. ოსეფაიანი (მაიორი ბერკმანი), ვ. პაპიაშვილი (ოთარ ლესელიძე), დ. ბოკორიძე (ნოდარ ფასუკიძე), ა.ა. ძუგაევი (ოტო შულეი) და სხვები.

სპექტაკლის ყველა მონაწილე დიდი მონდომებითა და პასუხისმგებლობის გრძნობით მოჰკიდებია თავის როლს და ამიტომაც არის, რომ სპექტაკლი თეატრალურ ზეიმად გადაიქცა, რასაც მაყურებელთა გულწრფელი ტაში და ოვაციებიც ადასტურებს.

ნ. ᲙᲔᲕᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ.

ᲞᲠᲔᲛᲘᲔᲠᲐ ᲛᲐᲮᲐᲠᲐᲫᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲨᲘ

ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔ თეატრალური სეზონის ბოლო პრემიერად მახარაძის ალ. წულუკიძის სახელობის საარაინთაშორისო სახელმწიფო დრამატულმა თეატრმა მაყურებელს უნვენა ემელიან ქურდიანის ჰეროიკული კომედია „თოთელი ეკიმი“.

სპექტაკლის დადგმა განახორციელა თეატრის მთავარმა რეჟისორმა, რესპუბლიკის დამსახურებულმა არტისტმა ს. ახალაძემ, მუსიკა დაწერა ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ კომპოზიტორმა ო. თევდორაძემ, მხატვრულად გააფორმა რესპუბლიკის დამსახურებულმა მხატვარმა შ. ხუციშვილმა, ქორეოგრაფია რეს პუბლიკის დამსახურებული არტისტი ს. მიზაძე.

სპექტაკლში მთავარი როლი წარმატებით შეასრულა ახალგაზრდა მსახიობმა ზ. თოთიბაძემ.

(„კომ.“ კორ.).

ᲞᲠᲔᲛᲘᲔᲠᲐ ᲛᲐᲮᲐᲠᲐᲫᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲨᲘ

ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔ თეატრალური სეზონის ბოლო პრემიერად მახარაძის ალ. წულუკიძის სახელობის სარაინთაშორისო სახელმწიფო დრამატულმა თეატრმა მაყურებელს უნვენა ემელიან ქურდიანის ჰეროიკული კომედია „თოთელი ეკიმი“.

სპექტაკლის დადგმა განახორციელა თეატრის მთავარმა რეჟისორმა, რესპუბლიკის დამსახურებულმა არტისტმა ს. ახალაძემ, მუსიკა დაწერა ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ კომპოზიტორმა ო. თევდორაძემ, მხატვრულად გააფორმა რესპუბლიკის დამსახურებულმა მხატვარმა შ. ხუციშვილმა, ქორეოგრაფია რეს პუბლიკის დამსახურებული არტისტი ს. მიზაძე.

სპექტაკლში მთავარი როლი წარმატებით შეასრულა ახალგაზრდა მსახიობმა ზ. თოთიბაძემ.

(„კომ.“ კორ.).

„ᲙᲝᲛᲔᲢᲐ-668“ — ᲡᲐᲔᲠᲗᲐᲨᲝᲠᲘᲡᲝ ᲒᲐᲛᲝᲤᲔᲜᲐᲖᲔ

ᲐᲛᲐᲡ ᲬᲘᲜᲐᲗ ფოთის გემშენაკეთებელი ქარხნის მთავარი საკონვეიერო დოკიდან წყალში რაუშეს წყალქვეშაფრთიანი სწრაფმავალი ხომალდი. ახალი ტიპის გემის ქიმზე ჩანს წარწერა „კომეტა-668“. იგი დამზადებულია ლენინგრადის საერთაშორისო გამოფენისათვის „ნრიბპრომ-75“, რომელიც სსრ კავშირის თევზის მრეწველობის სამინისტროს და მსოფლიოს განვითარებული ქვეყნების საგაჭრო ფირმების მონაწილეობით გაიმართება ადვილტოში.

ამ გამოფენაზე ფართოდ იქნება წარმოდგენილი მრავალი ექსპონატი, მათ შორის დამთვალიერებლები პირველად იხილავენ „კომეტის“ ახალ, უნიკალურ ნიმუშს.

„კომეტა-668“ ფოთიდან გეზი ლენინგრადისაკენ აიღო. იგი გაივლის სიცუს, ნოვოროსიისკს, ედანოვს, სადაც მას აიტანენ 500 ტონა წყალწყვის თბომავალ „ვოლგა-დონზე“, რომელიც ლენინის ქალაქამდე დაიწენილ გზას 16 დღეში გაივლის.

გამოფენის გახსნამდე „კომეტა-668“ ნევა-ფინეთის საცურაო რაიონის შესწავლის მიზნით მოაწყობს რამდენიმე გასვლას. აქედ მოეწყობა საზღვარგარეთის ქვეყნების ფირმების წარმომადგენლებთან საგაჭრო კონტაქტების გაფორმება. გამოფენის დახურვის შემდეგ იგი ნახიდობის ხელშეკრულებით პოლონეთს გადაეცემა.

Ჯ. ᲙᲝᲛᲐᲮᲘᲫᲔ.

□

ᲛᲝᲫᲠᲐᲕᲘ ᲙᲚᲣᲑᲘ — ᲛᲘᲜᲓᲕᲠᲐᲓ

ᲐᲮᲛᲔᲢᲐ. (საკ. კორ.). სოფელ შროშის ცხარე დღეებია, აბინავებენ ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის პიონერებს, ითვისებენ სიმინდი, ბაღჩეულ-ბოსტნეული, ამზადებენ პიონერიკის საკვებს. რაიონის კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებებმაც თავიანთი მუშაობა მინდვრად გადაიტანეს.

სარაიონო კულტურის სახლთან არსებული აგიტმხატვრული ბრიგადა (ხელმძღვანელი ც. თენმეული), რომელიც მოსაელის აღებასთან დაკავშირებით მოძრაკულუბად გადაკეთდა, მინდვრის მშრომელთა ხშირი სტუმარია. კლუბი უკვე ეწვია ოყთოს, ზემო ხოდამნის, ახმეტის, პანკისისა და სხვა საბჭოთა მეურნეობების მშრომელებს, სადაც გაართვა კონცერტები და საუბრები.

მინდვრად მოწყობილი წითელი კუთხეები კეთილ სამსახურს უწევენ მშრომელებს ახალი ამბების გაცნობასა და გონივრულ დასვენებაში.

Ა. ᲗᲕᲐᲚᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ.

□

ᲨᲔᲛᲗᲮᲕᲔᲕᲐ

ᲠᲝᲒᲐ ᲒᲐᲨᲒᲭᲣᲠᲐ ᲣᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲝᲓ ᲛᲘᲐᲢᲝᲕᲐ...

ᲚᲔᲜᲘᲜᲒᲠᲐᲓᲘ. (საკ. კორ.). სოფელ ᲭᲕᲔᲚᲘᲠᲘᲜᲐ მცხოვრებ ს. მუკანიანის სახლში ცეცხლის ალი ავარდა. მიზეზი უყურადღებოდ მიტოვებული ანთებული გაჩქარა იყო.

ხანძარი თანდათან გაძლიერდა, მშველელი კი არ ჩანდა. მეზობლები საკომლეურნეო მინდვრებში იყვნენ წასული. ბედად შემთხვევის ადგილზე ჩოლურის საუბნო საავადმყოფოს ავტომანქანა გაჩნდა, სქელ კვამლში სწრაფად შეიჭრნენ მძღოლი ო. მუკანიანი და მისი თანამხლები ი. ბაბელიანი. მალე მეზობლებიც მოვიდნენ და ხანძარი ჩაქრეს. სახლი და ავეჯი დაწვას გადაურჩა.

Თ. ᲪᲘᲠᲘᲙᲐᲫᲔ.

ᲡᲐᲜᲘᲢᲐᲠᲘᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐᲐᲕᲐᲓᲔᲑᲡ ᲞᲠᲝᲤᲘᲚᲐᲥᲢᲘᲙᲣᲠᲐ

ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ ᲓᲐ ᲪᲘᲒᲘᲕᲔᲜᲐ

ᲯᲔᲠ კიდევ საბჭოთა ხელისუფლების გარიჟრაჟზე დიდი ლენინი ამბობდა: „სანიტარია ეს ყველაფერია, ეს ყველა დაავადების პროფილაქტიკაა“.

ამიტომაც არის, რომ პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა სისტემაში, რომელსაც საბჭოთა ხელმძღვანელობის დაცვის ორგანიები ახორციელებენ, ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადგილი გარემოს სანიტარულ დაცვას, დასახლებული ადგილების სანიტარულ კეთილმოწყობას, ინფუქციურ, განსაკუთრებით მწვავე ნაწლავურ დაავადებებთან ბრძოლას უჭირავს.

ამ მხრივ ჩვენს რესპუბლიკაში მრავალი ღონისძიება ხორციელდება. ბევრ დასახლებულ პუნქტში, სოფელში თუ ქალაქში, საწარმო-დაწესებულებებმა, ხალხგადოებრივი კვებისა და საბჭერო ობიექტებზე სათანადო სანიტარული წესრიგი დამყარდა.

მეუხედავად ამისა, ეს მუშაობა. სრულიადაც არ ბრის საკმარისი და არ უპასუხებს დღევანდელ მოთხოვნებს.

შემოწმებამ დაგვანახვა, რომ მთელმა რიგმა ადგილობრივმა საბჭოთა ორგანოებმა, სამინისტროებმა, უწყებებმა და სხვა ორგანიზაციებმა ვერ უზრუნველყვეს სანიმუშო სანიტარული წესრიგის დამყარება დაკვეძლებარებულ ობიექტებზე, ვერ გადაჭრეს მათი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცების საკითხი. უფრო მეტიც, თავიანთ ობიექტებზე არსებულ სანიტარულ უწესრიგობას შეეჩვევნენ და დანაშაულებრივ უმოქმედობას იჩენენ ნაკლოვანებათა სალიკვიდაციოდ.

აბა სხვაგვარად როგორ ავხსნათ ის ფაქტი, რომ დასახლებული ადგილების მნიშვნელოვანი ნაწილი არ იგვეშა, არასაკმარისია დასუფთავების ტექნიკური საშუალებები, მოუგვარებელია საკანალიზაციო მეურნეობა, შეფერხებებია წყალმომარაგებაში...

ბევრ დასახლებულ ადგილს, მათ შორის ქალაქ თბილისშიც გვხვდება ნუბადაურთველი ნაგვის საყრელი ადგილები, რომელთა სალიკვიდაციოდ რაასაბჭოები, მათი დასუფთავების კანტორები, მილიციის ორგანოები და სანეიმისაგდგურები ქმედითს ზომებს არ იღებენ.

რესპუბლიკის ოფიციალურად გამოყოფილი 101 ნაგვისსაყრელი ადგილიდან 59-ის სანტარული მდგომარეობა არ უპასუხებს. ამირო მოთხოვნილებებს და ისინი ფაქტიურად ინფექციის გავრცელების კერას წარმოადგენენ (თბილისი, ქუთაისი, სოხუმი, ქობულეთი, ცხინვალი, რუსთავი, ჭიათურა, ტყიბული და სხვ.). ყოველივე ეს ხელს უწყობს მორნენელების, ბუზების, მავნე მწერების გავრცელებას.

არადამაკმაყოფილებელი მდგომარეობაა წყალმომარაგ ე ბ ი ს მხრივაც. 115 კომუნალური და 1.187 საუწყებო და სასოფლო წყალსადენიდან სანიტარულ მოთხოვნილებას ვერ უპასუხებს 17 კომუნალური და 656 საუწყებო და სასოფლო წყალსადენი.

მთელი რიგი სამინისტროები და უწყებები წლების განმავლობაში არ ასრულებენ წყალსადენების, კანალიზაციისა და გამწმენდ ნაგებობათა მშენებლობის გეგმებს, რაც ხერხიოულ საფრთხეს ქმნის. არადამაკმაყოფილებელი მდგომარეობაა ამბულატორიების მშენებლობისა და არსებულის ექსპლოატაციის მხრივაც (ყვარის ასსრ, თელავის, ზაზურის, წყალტუბოს რაიონები და სხვ.).

ნაწლავთა მწვავე ინფექციების და კვებითი მოშხამვების პროფილაქტიკაში დიდი როლი ენიჭება საკვები პროდუქტების დამზადების, შენახვის, ტრანსპორტირებისა და რეალიზაციის სწორ ორგანიზაციას, სათანადო სანიტარული წესების დაცვას.

საქმისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებით. შეიძლება ახსნას ის გარემოება, რომ შემოწმებულ 8.403 კვების პროდუქტების მწარმოებელ და სარეალიზაციო ობიექტიდან გაზაფხულ-ზაფხულის პერიოდში მუშაობისათვის მოუმზადებელი აღმოჩნდა 2.014 ობიექტი. ბევრი საინსპექტოროსა და უწყებების ობიექტებზე შექმნილი არ არის მოსახლეობის მომსახურების სათანადო სანიტარული პირობები, უხეშად ირღვევა პროდუქტების შენახვისა და რეალიზაციის წესები, მოუგვარებელია სამაცივრო მეურნეობა, უხარისხოდ ირეცხება ჭურჭელი, აკლიათ ინვენტარ-მოწყობილობა.

ამიტომ იყო, რომ სანეიმისადგურის მუშაკები იძულებული გახდნენ მარტო ერთი ჩატარებული რეიდის დროს დროებით ან მუდმივად შეეჩერებინათ 300-მდე ობიექტის ექსპლოატაცია და დაეკარიბებინათ სახოგადოებრივი კვებისა და ვაჭრობის 2.000-მდე მუშაკი, ხოლო სანიტარული წესრიგის უხეშ დამრღვევთა საქმეები გადაეცათ სავამოძიებლო ორგანოებისათვის. არასახარბიელო მდგომარეობაა რესპუბლიკის ტურისტულ ტრასებზე და მასობრივი დასვენების ადგილებში განლაგებულ კვებისა და კომუნალური მომსახურების ობიექტებზე (ბაღლის, ოჩამჩირის, გულრიფშის, ზუგდიდის, ხაბოროწუს, მცხეთის, ქარელის, გურჯაანის, მახარაძის, თელავის, სოღნაღის, ბორჯომის რაიონები; გორი, სოხუმი, სამტრედია ხაშური და სხვა ქალაქები).

აღშფოთებას იწვევს პანტიანის, ზედაზნის, მწვანე კონცხის, ჯაკეთის, ბარისახოს, ჯავის, ცეგის ბეინერთა ბანაკების ხელძღვანელთა მოქმედება, რომლებმაც შეუფერებელ პირობებში და, რაც მთავარია, სანეიმისადგურის უნებართვოდ გახსნეს ბანაკები, ხოლო შესაბამის პროფკავშირთა რესპუბლიკურმა კომიტეტებმა (ავტოტრანსპორტისა და გზატეხილების, სოფლის მეურნეობისა და დამზადების, განათლების, საბიუჯეტო და საფინანსო მრეწველობის, მანქანათმშენებლობის, ადგილობრივი მრეწველობის) ამ საქმეს სათანადო ყურადღება არ მიაქცევეს.

მწვავე ნაწლავურ ინფექციების და კვებითი მოშხამვების შემთხვევაცა ანალიზი გვიჩვენებს, რომ უმეტესად დაავადების მიზეზია ზოგიერთი მოქალაქის წინდაუხედაობა. უკანასკნელ ხანს არაერთ ოჯახში ჰქონდა ადგილი დაავადების შემთხვევას, გამოწვეულს ბრაკონიერებისაგან ნაყიდი თევზით, ვეტსამსახურის მიერ შეუმოწმებელი ბორცით, შინ დამზადებული კონსერვებით და სხვ.

შეშფოთებას იწვევს ისიც, რომ მიუხედავად აკრძალვისა თბილისის მოსახლეობის ნაწილი კვლავ განაგრძობს თევზის ჭერას და ბანობას მდინარე მტკვარზე.

ᲖᲐᲤᲮᲣᲚᲘᲡ ᲐᲛᲘᲜᲓᲔᲑᲘ ᲮᲔᲚᲡᲐᲧᲠᲔᲚ ᲞᲘᲠᲝᲑᲔᲑᲡ ᲥᲛᲜᲘᲡ ᲛᲫᲘᲜᲐᲕᲘ ᲜᲐᲬᲚᲐᲕᲣᲠᲘ ᲘᲜᲤᲔᲥᲪᲘᲘᲡ ᲒᲐᲐᲠᲪᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ (ᲓᲘᲠᲘᲜᲘᲢᲐᲠᲘᲜᲐ, ᲛᲣᲪᲚᲘᲡ ᲢᲘᲤᲘ, ᲥᲝᲚᲔᲠᲐ...).

თანამედროვე მიმოსვლის საშუალებები არ გამორიცხავენ ამ დაავადებების შემტანანსა და გავრცელების საშიშროებას. ამიტომ ახლა, როცა ზაფხული ძალაშია, ყველა ზომა უნდა მივიღოთ, იმისათვის, რომ სანიმუშო სანიტარული წესრიგი სუფევდეს ყველგან.

ყოველივე ეს, რა თქმა უნდა, თავისთავად არ მოვა. თვითეული ჩვენგანი მოვალეა თვალყური ადევნოს და პირადად მონაწილეობდეს სანიტარული რეჟიმის მტკიცედ დაცვაში, აქტიურად ებრძოლოს ჭანჭოლობის დაცვისა და სხვა ორგანიზმს ამ მეტად მნიშვნელოვანი საქმის მოწესრიგებაში.

ადგილობრივმა საბჭოებმა ქმედითი ზომები უნდა გასახორციელონ საცხოვრებელ ყვარტალებს, ეზოებს, ეზოებს, ცალკეულ ორგანიზაციებს შორის შეჯიბრების გასაჩაღებლად.

ზაფხულის დღეებია — სანიტარული წესრიგის დასამყარებლად ჯერ კიდევ ბევრია გასაკეთებელი. ამიტომ თვითეული მოქალაქის პატრიოტული მოვალეობაა გვერდში ამოუდგეს პარტიულ, საბჭოთა და საფეურნეო ორგანიზაციებს, აგრეთვე სახელმწიფო სანიტარული ზედამხედველობის ორგანოებს და თავისი ყოველდღიური წვლილი შეიტანოს ამ დიდმნიშვნელოვან სახალხო საქმეში.

Მ. ᲠᲐᲞᲘᲜᲝᲕᲘ.

საქართველოს სსრ კავშირთელმობის დაცვის მინისტრის მოადგილე, რესპუბლიკის მთავარი სახელმწიფო სანიტარული ექიმი.

ᲤᲔᲮᲑᲣᲗᲘ

ᲮᲣᲗᲘ ᲛᲐᲢᲩᲘ

ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ „Ა“ კლასის უმაღლესი ლიგის საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი შეხვედრები. კვირას შედგა სამი მატჩი. ეს მაჩვენებლები:

„ᲞᲐᲠᲐᲠᲐᲢᲘ“ — „ᲓᲘᲜᲐᲛᲝ“ Თ. — 2:1

„ᲖᲝᲜᲘᲢᲘ“ — „ᲖᲐᲠᲘᲐ“ — 0:0

„ᲚᲝᲙᲝᲛᲝᲢᲘᲕᲘ“ — „ᲨᲐᲮᲢᲘᲝᲠᲘ“ — 0:0.

გუშინ მოსკოვსა და როსტოვში გაიმართა კიდევ ორი შეხვედრა:

ᲪᲡᲙᲐ — „ᲙᲐᲡᲝᲠᲘ“ — 2:1

ᲡᲙᲐ — „ᲡᲞᲐᲠᲢᲐᲙᲘᲐᲓᲘ“ — 0:0.

ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲐᲓᲒᲘᲚᲖᲔ

ᲒᲔᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲑᲡ სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკიადა სპორტის ხაზოვანი-ტექნიკურ სახეობებში. კვირას შაშკინაში ამოწერა შეჯიბრება ავტომრავალჭიდში.

საქართველოს დოსაფის ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემ გ. შავნბერაძემ განაცხადა:

— ტაშკენტიდან მიღებული ცნობით საქართველოს ავტომრავალჭიდელებმა გუნდურ შეჯიბრებაში მეორე ადგილი დაიკავეს, რაც დიდ წარმატებად უნდა ჩაითვალოს. პირადი ჩათვლაში ჩვენი გუნდის წევრმა მადგენელმა გ. გოგაძემ მსუბუქი ავტომანქანით (3-24) ასპარეზობაში ჩემპიონობა მოიპოვა, ხოლო ნ. მაისურაძემ მეექვსე ადგილი დაიკავა სატვირთო მანქანით (ᲖᲘᲡ-51) შეჯიბრებაში.

ᲛᲝᲚᲝᲓᲔᲯ

ᲙᲐᲚᲐᲗᲝᲖᲣᲠᲗᲘ. ხაბჭოთა ეკუთა გუნდი ოთხი ჭოლეთი ლიდერობს საკონტინენტალთაშორისო თასის პირველ გათამაშებაში. უკანასკნელ მატჩში ლენინგრადის სპორტის სასახლეში ჩვენმა ნაკრებმა დაამარცხა აშშ-ის გუნდი — 86:72. ახლა საბჭოთა კალათბურთელები ოკეანეს გადმა გაემგზავრებიან, სადაც საპასუხო ნაკრებში შეხვდებიან ბრაზილიელებს, მექსიკელ, კანადელ და აშშ-ის გუნდებს. პირველი თამაში ბრაზილიაში შედგება 12 აგვისტოს.

ᲬᲘᲚᲙᲐᲚᲬᲠᲗᲘᲗ. კანადის ქალაქ გამილტონში საბჭოთა წყალბურთელებმა წინასაოლიმპიადო ტურნირის შესამე მატჩი ჩაატარეს — ამჯერად კანადელებთან — და კვლავ გამარჯვებ ანგარიშით 13:4.

ᲠᲔᲒᲑᲘ. კვირას გაიმართა საკავშირო ჩემპიონატის მეორე წრის პირველი მატჩები. თბილისში იდგილობრივმა „ლოკომოტივმა“ მიიღო გათამაშების ლიდერი — მოსკოვის „ფილი“. დაძაბული ორთაბრძოლა მოიგეს სტუმრებმა — 10:6 (10:3), რითაც კიდევ უფრო განიმტკიცეს თავიანთი სატურნირო მდგომარეობა. თბილისის „ვეერია“ ლენინგრადში ეთამაშებოდა „ბურევესტნიკს“ და გაიმარჯვა ანგარიშით 15:6.

ᲛᲫᲚᲝᲠᲜᲝᲑᲐ. დასავლეთ გერმანიის ქალაქ ანნოვერში მიმდინარეობს საერთაშორისო შეჯიბრება. ბადროს ტყორცნაში ყველას აჯობა მსოფლიოს რეკორდსმენმა, მოსკოველმა ფაინა მელნიკმა — 69,02 მეტრი. 100 მეტრზე რბენაში, როგორც მოსალოდნელი იყო, გაიმარჯვა ოლიმპიურმა ჩემპიონმა, კიეველმა ვალერი ბორზოვმა — 10,6 წამი. ნიგრძეზე ხტომა მოიგო დონეცკელმა ვალერი პოდლუჟნიმ — 801 სმ, ხოლო ჯოჯა ამბასთორეანი 4×100 მეტრზე — საბჭოთა ნაკრებმა.

ᲜᲘᲪᲦᲝᲚᲜᲝᲑᲐ. ექვსი ოქროს, სამი ვერცხლისა და სამი ბრინჯაოს შედეგი მოიპოვეს საბჭოთა სპორტსმენებმა იუგოსლავიაში გამართულ მსოფლიოს ჩემპიონატზე ბაიდარკესა და კანოეთი. კსოფლიოს ჩემპიონები გახდნენ ერთიანულებში — ფენეროპეტროვსკელი ვ. ეფიმენკო, ოდესელი ს. პეტრენკო, წყვილებში — ვილნიუსელი ვ. ბესონოსი და დუშანბელი ი. ლობანოვი, მოსკოველი ა. ვინოგრადოვი და დუშანბელი მ. ლობანოვი, ვ. ვორობიოვი (როგორ ჩოვი) და ნ. ასტაპკოვი (მინსკი).

ᲮᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრო